

Antras Pažangos Vajus

Gražu matyti toki
organizatorių darbą

JUSTINAS MICKEVIČIUS iš Montello, Mass., pereitą savaitę dideliu šuoliu pralenkė visus organizatorius. Į tris mėnesius jis prirašė prie Susivienijimo 76 naujus narius su bendra \$32,500 suma. Tokiu būdu jis pasiekė penkto laipsnio organizatorių lenktynėse. Brolis **JONAS AYMANAS**, kurs ant nelaimės dabar susirgo, kadir greit pasveiktų, ko jam linkime, turės labai smarkiai padirbėti, kad neatsilikus nuo brolio **MIKEVIČIAUS**. Dar negavom raportu nuo brolio **PIKIELIO** iš Pittsburgho, bet raportas iš brolio **P. KUČINSKO** iš Detroito parodė, kad jis pasiekė ketvirtą laipsnio, pasiryžęs pralenkti ir brolių **Pikielį** ir brolių **Aymaną**.

Einant Vajui prie pabaigos, kiti veiklus organizatoriai pradėjo greit kopti į aukštesnius laipsnius. Taip seserys **IVOŠKIENĖ** su **KARALIUNIENĖ** pasiekė trečio laipsnio, broliai **A. M. PRAŠKEVIČIUS** iš Clevelando ir **J. PUČKORIUS** iš Chicago pasiekė antro laipsnio, o brolis **K. DEVEIKIS** iš Cicero pasiekė pirmo laipsnio.

PENKTAS LAIPSNIS

JUSTINAS MICKEVIČIUS 17 kp., Brockton, Mass.

KETVIRTAS LAIPSNIS

Jonas Aymanas 38 kp., Brooklyn, N. Y.
P. Kučinskas 352 kp., Detroit, Mich.
C. K. Pikiel 195 kp., Pittsburgh, Pa.

3 LAIPSNIS

Karaliuniėnė ir Ivoškienė 192 kp., New Kensington, Pa.
K. Katkevičienė 134 kp., Chicago, Ill.
J. Kauklius 238 kp., Chicago, Ill.
B. Kebaitienė 352 kp., Detroit, Mich.
P. Račila 57 kp., Worcester, Mass.

2 LAIPSNIS

V. A. Kerševičius 30 kp., Scranton, Pa.
Petras Laban 124 kp., Hartford, Conn.
J. Kasputis ir Vaičiūnas 212 kp., Kenosha, Wis.
A. Laurutanas 63 kp., Chicago, Ill.
A. Maliauskas 299 kp., Rumford, Maine
S. Mockus 43 kp., So. Boston, Mass.
A. M. Praškevičius 14 kp., Cleveland, Ohio
J. Pučkorius 139 kp., Chicago, Ill.
P. B. Simanaukas 341 kp., Rhinelander, Wis.
M. Stakionis 41 kp., Lawrence, Mass.
J. Tvaronaitis 207 kp., Manchester, Conn.
Wm. Wasukonis 200 kp., Detroit, Mich.

1 LAIPSNIS

Marie Bagočius 175 kp., Arlington, Mass.
K. Deveikis 301 kp., Cicero, Ill.
F. Domash 363 kp., St. Louis, Mo.
M. Domash 214 kp., St. Louis, Mo.
J. Klučinskas 164 kp., Frackville, Pa.
A. Kriaučialis 318 kp., Worcester, Mass.
A. Lukoševičius 152 kp., Brooklyn, N. Y.
K. Mankienė 134 kp., Chicago, Ill.
S. Masytė 352 kp., Detroit, Mich.
E. Molienė 352 kp., Detroit, Mich.
S. Petrulis 43 kp., So. Boston, Mass.
J. Stankus 277 kp., Leechburg, Pa.
J. Survilas 191 kp., E. Cambridge, Mass.
J. M. Tumavičienė 355 kp., Norwood, Mass.
A. Zimkus 142 kp., New Haven, Conn.

DAR NEPASIEKĘ PIRMO LAIPSNIO
(bet greit ketina pasiekti)

P. Andrejunas 305 kp., Manchester, N. H.
J. Andriušis 35 kp., Wilkes Barre, Pa.
O. Aukštakalniai 210 kp., Williamstown, Pa.
M. K. Aušriūtė 126 kp., New York, N. Y.
P. Balčikonis 50 kp., Binghamton, N. Y.
A. Banišauskas 13 kp., Minersville, Pa.
V. Baranaukas 227 kp., Des Moines, Iowa
A. Baršketis 92 kp., Courtney, Pa.
A. Bernotas 42 kp., Grand Rapids, Mich.
B. Brazaitis 132 kp., Seltzer, Pa.
P. Brazaitis 339 kp., Dochester, Mass.
A. Brazauskas 14 kp., Cleveland, Ohio
A. Brazauskienė 104 kp., Pittsburgh, Pa.
J. Buchinsky 50 kp., Binghamton, N. Y.
V. Budvidis 352 kp., Ecorse, Mich.
J. Burba 249 kp., So. Boston, Mass.

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

SĄJUNGIEČIŲ-VOKIEČIŲ KOVOS
ŠIAURĖJE

Kaip išrodo karo laukias

Praeitą savaitę suėjo aštuoni mėnesiai dabartinio Europos karo. Taipgi praeitą savaitę sukako trys savaitės karo Norvegijoje. Tas karas prasidėjo balandžio 9 dieną, kuomet vokiečiai užėmė Norvegijos sostinę Oslo ir nemažą skaičių uostų. Norvegijos pakraščiai pilni įlankų, apsupimų aukštais uolų kalnais, kurie kartais siekia tukstančius pėdų aukščio. Norvegija, tai aukštų kalnų ir gilių daubų šalis. Apie 67,5 nuosimčiai Norvegijos tik kalnai, o tik apie 3,6 nuosimčių dirbamos žemės. Vieškeliai išvesti per kalnus ir priekalnes. Geležinkelio mažai. Kalnuotoje šaly maža vietos pasirinkimui dėl lėktuvų bazių. Todel skubus susisiekimas Norvegijoje sunkus. Skubus kariuomenių ėjimas delto irgi negalimas.

Kariaujančių strategija

Vokietijos kariuomenė vyriausiai briaunasi per derlingą klonį nuo sostinės Oslo link Trondheim apylinkės vakarinėje Norvegijos daly. Vokiečių tikslas yra užimti vieškelius ir geležinkelius. Tą laimėjimą, vokiečiai galėtų kontroliuoti taip vadinamą Norvegijos pietinę dalį "didžiąją nosį", kuri jungiasi su šiaurės jūra priešais Škotiją. Anglijos laivų bazę Scapa Flow, ką iš Norvegijos vokiečiams lengviau būtų pasiekti, negu iš Vokietijos. Tą laimėjimą, vokiečiams būtų lengviau gauti reikmenis iš Vokietijos per Daniją. Vokiečiai taipgi kontroliuoti pajurius Skagerrak ir Kattegat apylinkėje. Sąjungiečių karo vadams prisiėjo susidurti su didesnėmis komplikacijomis, negu vokiečiams, užėmusiems dalis

Norvegijos. Svarbus, o tai bene svarbiausias, dalykas, tai nugalėtinimas kareivių. Suv. Valtijų karo vadai apskaičiuoja, kad vieno apginkluoto kareivio nugalėtinimui reikia naudoti pusaštunto tono laivų talpos, o vieno kareivio maitinimui per mėnesį reikia keturių dešimtų tonų laivų talpos. Tuo pagrindu 21,822 tonų talpos didlaivis Empress of Australia gali nugalėti 2,900 kareivių. Nuo keturių penkių tokio pat didumo laivų reikia nugalėtinimui vienos divizionos, susidedančios 12,000 kareivių.

Kad saugiai kareivius nugalėtų, transporto laivus turi lydėti karo laivai. Kadangi vokiečiai Norvegijos uostus užėmė pirmiau, sąjungiečiams savo kareivius išsodinti Norvegijoje yra daug sunkiau. Jiems prisiėjo įšėskoti mažesnių uostų. Todel sąjungiečiai savo kareivius išsodina Namsose, Trondheim, Molde, Aandalsnes ir Narvik mažuose uostuose. Didžiausias sąjun-

giečių veikimas reiškiasi Trondheim apylinkėje, iš kur jie yra užsimoję prispirti ir badu išmarinti dalį vokiečių kariuomenės Narvik apylinkėje. Trondheim apylinkė yra svarbi sąjungiečiams dar ir tuo, kad iš ten eina geležinkelis link Norvegijos sostinės Oslo ir Švedijos parubėžio. Iš čia sąjungiečiai gali gerai veikti prieš vokiečius.

Praeitą savaitę sąjungiečiai čia kovojo vokiečius. Jie taipgi persibrovė skersai Norvegiją, susijungė su norvegų kariuomene ir stėjo prieš vokiečius, kurie nuo Oslo traukia į šiaurę.

Vokiečiai veikia
lėktuvais

Praeitą savaitę Norvegijoje buvo nemažos audros. Taipgi pavasary paleista sniegas ir žemė. Keliai pilni purvo, o oras rūkų. Kada nebuvo audros, vokiečių lėktuvai mėtė bombas ir šaudė į sąjungiečius iš kulkosvaidžių. Jie bom-

bavo geležinkelio junginį netoli Narvik. Motorizuotos vokiečių kolonos perkirto sąjungiečių-norvegų atsparumą šiaurėje nuo Oslo. Vokiečių lėktuvai veikia tarpe Norvegijos ir Danijos, iš kur jais atnešama kareivių ir kareiviams maisto bei amunicijos.

Kol kas ore sąjungiečiai pasirodė silpnėsi už vokiečius. Mat ėmė laiko, kol jie atsivežė priešlėktuvinių kanolių, be ko sąjungiečiams teko nemažai nukentėti nuo vokiečių lėktuvų. Taipgi sąjungiečiai negali per daug lėktuvų į Norvegiją atsigabenti, nes nėra vietos kur juos padėti, o kur galima, tai tas vietas jau užėmė vokiečiai.

Užbėgimui kelio vokiečių lėktuvų veikimui, anglų bombonešiai atskridę iš Anglijos, bombardavo vokiečių lėktuvų bazes Danijoje ir ant salos Sylt. Daug žalos nepadarė, bet vis tik vokiečių veikimą kiek sulaukė. Anglai taipgi siūnčia lėktuvus tiesiog iš Anglijos padėti savo kariuomenei prieš vokiečius Norvegijoje. Anglų lėktuvai daugiausia vokiečiams kenkia strateginiuose punktuose Trondheim apylinkėse.

Išrodo, kad karas Norvegijoje bus ilgas. Iš pradžių jame galima tikėtis kaip vieniems, taip ir kitiems pasisekimų ir nepasisekimų. Tokių nuomonių reiškia Anglijos karo vadai. Dabar Londone prisipažystama, kad vokiečiams pavyko paimiti "pirmą kirtį". O tuo "kirtį" yra tas, kad vokiečiai pirmiau į Norvegiją įsikraustė ir apėmė geresnes strategines pozicijas.

Ką reikėtų laimėjus
Norvegijoje

Jei Norvegijoje laimėtų vokiečiai, jie galėtų ten įsistiegti submarinų ir lėktuvų bazes, kas būtų daug arčiau link Škotijos, kur randasi Anglijos vyriausios laivų bazės. Vokiečiai Norvegiją nori užvaldyti dar ir dėl to, kad kaip dabar yra, jiems sunku parsigabenti geležies rudos iš Švedijos.

Jei Norvegijoje laimėtų sąjungiečiai, tai jie netik pažeistų vokiečių prestižą, bet taipgi sąjungiečiai atsidurtų arčiau prie Vokietijos svarbių pozicijų Baltijos juroje ir šiaurės juroje. Jei sąjungiečių lėktuvai galėtų operuoti iš Norvegijos, vokiečiai atsidurtų daug keblesnėje padėty, negu iki šiol buvo. Prie to, jei sąjungiečiai užvaldytų Norvegiją, į švedus tas paveiktų tiek, kad jie būtų priversti klausyti sąjungiečių ir tuomet vokiečiai negautų reikalingų reikmenų iš Švedijos.

Švedijos padėtis

Švedija dabar atsidurusi keblioje padėty. Jei sąjungiečiai pažeistų vokiečių komunikaciją, vokiečiai pareikalautų Švedijos praleisti jų kariuomenę per savo žemę link Norvegijos. Jei sąjungiečiai pastotų nukirsti kelią parsivežti geležies rudos iš šiaurinės Švedijos, vokiečiai pradėtų žygiuoti į Švediją. Yra spėjimų, kad vokiečiai jau pareikalavę švedus prisidėti prie vokiečių. Bet švedai stengiasi išlaikyti neutraliteto, švedai ginkluojasi ir rengiasi kariauti prieš bile kurį užpuolimą.

(Užbaiga ant 8 pusl.)

P. Čeknis 89 kp., E. Chicago, Ind.
St. Čerauka 136 kp., Cleveland, Ohio
K. Cepulevičius 226 kp., Chicago, Ill.
M. Cepulienė 77 kp., Rockford, Ill.
J. Čukauskas 104 kp., Pittsburgh, Pa.
Mona Čepulius 348 kp., Rockford, Ill.
A. Dėdinas 297 kp., Greenfield, Mass.
K. Dibulskis 342 kp., Easton, Pa.
A. Dzermeika 110 kp., Plains, Pa.
S. Eismantas 31 kp., Auburn, Me.
Emma Ernest 371 kp., Cambridge, Mass.
E. Firant 336 kp., Chicago, Ill.
A. Frenzeli 236 kp., Toronto, Ont. Canada
K. Gaskienė 198 kp., Akron, Ohio
E. Gedgaudas 136 kp., Cleveland, Ohio
A. Geraltauskas 16 kp., Harrisburg, Ill.
S. Godelauskas 205 kp., Schenectady, N. Y.
E. Grabauskienė 164 kp., Frackville, Pa.
V. Grabliauskas 267 kp., Wyoming, Pa.
P. Gribienė 217 kp., Chicago, Ill.
H. Johnson 232 kp., Thomas, W. Virginia
A. Juškaitis 165 kp., Vandergrift, Pa.
S. Karsokienė 86 kp., Pittsburgh, Pa.
A. Kaulakis 31 kp., Auburn, Maine
A. Kaunas 290 kp., St. Clair, Pa.
M. F. Kessler 53 kp., Chelsea, Mass.
J. Kassly 314 kp., E. St. Louis, Ill.
M. Kemzura 17 kp., Montello, Mass.
J. Kibartas 352 kp., Detroit, Mich.
F. Kindulis 200 kp., Detroit, Mich.
G. Kiguolis 115 kp., Wilkes Barre, Pa.
V. Kreivėnas 311 kp., W. Frankfort, Ill.
J. Kreipavičius 54 kp., McAdoo, Pa.
V. J. Kolicius 40 kp., Pittsburgh, Pa.
J. Krukonis 188 kp., Boston, Mass.
S. Kučinskas 173 kp., Lowell, Mass.
K. Kulikauskas 235 kp., Albany, N. Y.
V. Kutulis 183 kp., Hart, Mich.
M. Kvaratiejus 142 kp., New Haven, Conn.
P. Leimonas 200 kp., Detroit, Mich.
J. Lekys 43 kp., So. Boston, Mass.
A. Levonas 13 kp., Minersville, Pa.
K. Liutkus 260 kp., Chicago, Ill.
K. Lubin 75 kp., Los Angeles, California
Ona Lukas 64 kp., Baltimore, Md.
A. Lukoševičius 152 kp., Brooklyn, N. Y.
Jane V. Martin 176 kp., Neponset, Mass.
J. Mačiulis 262 kp., Waukegan, Ill.
O. Marcinkevičienė 376 kp., Bristol, Conn.
J. Maskelis 352 kp., Detroit, Mich.
P. Matikewicz 24 kp., Glen Lyon, Pa.
A. Matulavičius 216 kp., Erie, Pa.
A. Medway 3 kp., Elizabeth, N. J.
J. Meidus 277 kp., Leechburg, Pa.
K. Mickevičius 325 kp., Terryville, Conn.
A. Miliauskienė 7 kp., Pittston, Pa.
G. Milius 54 kp., McAdoo, Pa.
M. Misžikienė 14 kp., Cleveland, Ohio
H. Mockus 365 kp., Jamaica Plain, Mass.
J. Morkunas 50 kp., Binghamton, N. Y.
P. Mučinskas 131 kp., Norwood, Mass.
K. Namaksky 202 kp., Jamaica Plain, Mass.

S. Naudžius 60 kp., Grand Rapids, Mich.
A. Narbutis 139 kp., Chicago, Ill.
M. Navickas 62 kp., Lorain, Ohio
E. Norkus 346 kp., Pittston, Pa.
W. Pankauskas 129 kp., Chicago, Ill.
K. J. Paulauskas 335 kp., Brooklyn, N. Y.
J. Paulukonis 199 kp., Shaft, Pa.
S. Pauža 225 kp., New York, N. Y.
O. Pečkelienė 340 kp., Huntington, N. Y.
T. Pleta 186 kp., Alliance, Ohio
C. Preytis 127 kp., Lynn, Mass.
E. Puzauskienė 260 kp., Chicago, Ill.
K. Raczaitis 158 kp., Springfield, Ill.
J. Radzevičius 66 kp., Ansonia, Conn.
A. Ramanauskas 211 kp., Mahanoy City, Pa.
Ona Raulinaitienė 18 kp., Westville, Ill.
J. Raščius 332 kp., Richmond Hill, L. I.
M. Ravaitienė 181 kp., Herrin, Ill.
Olga Sanda 353 kp., Pittsburgh, Pa.
I. Simokienė 181 kp., Herrin, Ill.
V. Šmulkštis 13 kp., Minersville, Pa.
A. Staniškis 23 kp., Shenandoah, Pa.
P. Staniulionis 23 kp., Shenandoah, Pa.
V. Steponavičius 11 kp., Waterbury, Conn.
A. Stravinskis 230 kp., Wanamie, Pa.
J. Strazdas 87 kp., Omaha, Nebraska
V. A. Stulpinas 251 kp., Chicago, Ill.
M. Subonis 157 kp., Youngstown, Ohio
J. Sutkus 193 kp., Toledo, Ohio
J. Šunskis 272 kp., Amsterdam, N. Y.
A. Tamelis 125 kp., Bellwood, Ill.
P. Tarankus 252 kp., Muskegon, Mich.
H. Tareila 11 kp., Waterbury, Conn.
J. Taurinskas 359 kp., Dorchester, Mass.
S. Trapkauskas 66 kp., Ansonia, Conn.
A. Trečiokas 245 kp., Newark, N. J.
A. Urbonas 867 kp., Port Chester, N. Y.
J. K. Urbonas 23 kp., Shenandoah, Pa.
J. Vainauskas 179 kp., Zeigler, Ill.
B. Valantinas 178 kp., Chicago, Ill.
J. Valukas 141 kp., S. Fork, Pa.
T. Valunas 153 kp., Du Bois, Pa.
K. Valužis 200 kp., Detroit, Mich.
J. Vaičekauskas 214 kp., St. Louis, Mo.
J. P. Vaitkus 200 kp., Detroit, Mich.
B. Versackas 284 kp., Gary, Ind.
J. Vilčinskas 198 kp., Akron, Ohio
J. Vincunus 22 kp., Steubenville, Ohio
J. Virbickas 371 kp., Cambridge, Mass.
A. Waleyko 40 kp., Pittsburgh, Pa.
Anna Yerashunas 371 kp., Cambridge, Mass.
J. Yunevičius 304 kp., Buffalo, N. Y.
J. Yuraitis 362 kp., Cleveland, Ohio
P. Yurgelis 116 kp., Swoyersville, Pa.
A. Zalatorius 14 kp., Cleveland, Ohio
J. Zapolis 198 kp., Akron, Ohio
S. Zavedskas 36 kp., Chicago, Ill.
A. Zemaits 122 kp., Chicago, Ill.
A. Žilinskas 43 kp., So. Boston, Mass.
S. T. Zukauskas 104 kp., Pittsburgh, Pa.
186 kp., Alliance, Ohio
68 kp., Wilkes Barre, Pa.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

KL. JURGELIONIS,
Editor

DR. M. J. VINIKAS,
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00

307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOČIUS, pres.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice pres.,
1225 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sek.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, išdin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. J. S. STANESLOW, dr. kvot.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. MOCKUS, išdo glob.,
72 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZIUTE, išdo glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:
J. P. VARKALA,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

K. PIKIELIS,
629 — 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TREČIŲKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:
J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

J. TAREJA,
828 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA Stovio, Skundų ir
Apeliacijų Komisija:
S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

P. B. BALČIKONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.

ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:
DR. P. CRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

M. VAIDILA,
814 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

J. MILIAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

V. J. KOLICIENIS,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. PAUKŠTIS,
2030 Fell Street,
San Francisco, Cal.

Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

DR. I. B. BRONUSAS,
3037 O'Donnell Street,
Baltimore, Md.

Jaunųjų Komisija:
K. MICHELSONAS,
741 McDonald St.,
Brooklyn, N. Y.

O. ZORSKAITE,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

V. BUKANAITIS,
104-40 — 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:
W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.

K. POCIUS,
12048 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. BRAZAUSKAS,
17905 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio

Apdumojimai belaukiant SLA seimo

Svarbieji reikalai

IŠI SEIMĄ trejetas šimtų delegatų važiuos pasiryžę apsvaistinti Susivienijimo reikalus ir padaryti tokius nutarimus, kurie būtų sveiki mūsų organizacijai. Delegatai važiuos į seimą kaip nuoširdūs Susivienijimo darbininkai, kurie trokšta pasidaruoti savo organizacijos gerovei, negaudami už tai jokio atlymimo, išskyrus kelionės lėšas. Tokie negali turėti saumylybės ir vargiai kas iš tokių gali pataikauti kurio nors atskirom žmogaus saumylybei. Tokiems gali rūpėti tik bendras visų Susivienijimo brolių ir seserų labas ir viso Susivienijimo gerovė. Neabejotinai, jei ne visi, tai bent 98 nuoširdūs delegatų bus pirmiausia Susivienijimo brolybės idėjos šalininkai ir išreiškėjai.

Mums jau yra žinoma visa eilė reikalų, klausimų ir sumanymų, bent dalinai iškeltų ir aptartų Tėvynėje, apie kuriuos teks šiam seimui tarti. Įstatų Komisija turi naujos apdraudos įstatymus, kuriuos seimas turės patvirtinti. Be to daugelis kuopų prisiuntė daug įvairių smulkųjų įrašimų, kurie, Įstatų Komisijos sutvarkyti, reikalaus seimo delegatų dėmesio.

Besirengdami į seimą, delegatai šį sykį jau išanksto turi numanymą, kokie reikalai bus svarbiausi seimo darbuose, ir apie juos jau dabar gali pradėti teirautis ir galvoti. Taip rimtai išanksto pasirengus į seimą, greičiau ir geriau galima bus viską atlikti seime. Ir seimas tuomet bus visiems malonesnis.

Čia trumpai peržvelgsime tuos reikalus, kurie mums išrodo svarbiausi ir tur būt bus svarbiausi seime, ir apie kuriuos pateiksime dar nepateiktų informacijų. Tai dalykai žinotini nariams ir svarstytiini delegatams.

Konstitucijos pataisymas N 1

Tai yra Tėvynės redaktoriaus pasiūlytas pataisymas, kurs sykiu su pataisymu N 2, tilpo šių metų Tėvynės N 6. Šis pataisymas sako, kad SLA Pildomoji Taryba pati vartotų savo galę, kaip įstaiga atsakominga už SLA turtą ir tvarką, ir kad ji nepavestų tos galės kam nors kitam, ar tai vienam asmeniui ar tai komisijai. Šiam konstitucijos pataisymui pritarė visi, kas tik išreiškė savo nuomonę, bet laikuriems buvo neaišku, kam reikia dar pataisymo, kad tas taip ir turėtų būti. Tur būt tiesa, kad tas taip turėtų būti, bet taip nebuvo per daugelį metų. Mažai kas žino, kaip ištikrųjų buvo. Todėl čia trumpai nusakysime kaip buvo, kad iš to būtų aiškiau, ką mes norime pataisyti konstitucijos pataisymu N 1.

Tuo laiku, kada SLA išdininku buvo T. Paukštis, Pildomoji Taryba buvo labai užimta lyginimu nesuipratimų kuopose dėl kovos tarp bolševikų ir nebolševikų, o tuo tarpu Susivienijimo turtas augo ir greit priaugo iki milijono dolerių. Rupestį apie greit augantį Susivienijimo turtą Pildomoji Taryba paliko vienam išdininkui ir iš dalies sekretorei. Tas buvo padaryta tur būt net be nutarimo, nes tokio nutarimo negalima buvo rasti protokoluose. Bentgi per penketą metų prieš savo mirtį T. Paukštis buvo vyriausias ir vienutinis bosas ant SLA pinigų. Ką jis su pinigais darė, Pildomoji Taryba visai nesirūpino. Daugiausia kaip per penketą metų Pildomoji Taryba nei vieno sykiu nesvarstė ir kokius bondsus reikėtų sudėti didėjančią SLA pinigų kruvą. Tai buvo Paukščio dalykas. Pildomosios Tarybos susirinkimuose Paukštis pakišdavo Jurgeliutei lapelį su pažymėjimu jo nupirktų bondsų. Be jokių svarstymų Jurgeliute užrašydavo į protokolą sekamai: "Nutarta užgirti pirkimą sekančių bondsų". Pildomosios Tarybos protokoluose randame tik nupirktų bondsų "užgyrimus". Paukštis taip pat ir pardavinėjo bondsus, bet Pildomosios Tarybos protokoluose nėra nei vieno nutarimo parduoti kokį nors bondsą ir nei vieno "užgyrimo" pardavimo transakcijai. Tik apie morgičių davimą Pildomoji Taryba svarstydavo, bet ir tai ne apie visų. Jau padaryti morgičiai ne sykį buvo tik "užgyrimai". Tokiu būdu vienas žmogus tapo piniginis Susivienijimo diktatorius. Jo vieno rankose buvo Susivienijimo likimas, jo mirtis ar gyvybė. Iki Paukščio mirties visa Pildomoji Taryba, išskyrus prezidentą ir sekretorę, nei nebuvo mačius pilno SLA bondsų surašo. Susivienijimo nariai pirmu syk sužinojo kokiuose bondsuose buvo sudėti jų pinigai tik po Paukščio mirties iš auditoriaus raportu, paskelbto anglų kalboje viename iš Tėvynės sausio mėnesio numerių 1929 metais. Tai buvo skandalingas raportas, bet apie jo reikšmę ir iškeltą aikštėn apvertktiną padėtį nariams nebuvo paaiškinta.

Kazys Gugis, užėmęs SLA išdininko vietą, visai neatsisakė nuo Paukščio įvestos "mados", bet ją tęsė toliaus, ir apie bondsų pirkimus ir pardavimus Taryba nieko jam negalėjo pasakyti ir nesakė. Per pirmus tris Gugio išdininkavimo metus Pildomosios Tarybos protokoluose taipgi nėra nei vieno nutarimo kokius bondsus pirkti ar parduoti. Yra tik keletas "užgyrimų", kurie toli gražu nepadengia visų Gugio atliktų pirkimų. Kaip piniginis diktatorius, Gugis net nematė reikalo pranešti Pildomajai Tarybai kur jis padėjo pinigus, o jeigu pranešė, tai sekretorė nematė reikalo tą užrašyti į protokolą, vaduojantis tuo supratimu, kad tai ne Pildomosios Tarybos biznis. Tik Pittsburgho seime delegatai galėjo pamatyti, kokias milžiniškas transakcijas buvo padaręs Gugis per tris savo išdininkavimo metus, pirkdamas ir parduodamas bondsus Susivienijimo pinigais, kaip tik jis norėjo. Finansų Komisija, kuri po Chicagos seimo pradėjo "kištis" į išdininko biznį, galėjo Pittsburgho seimui nurodyti tik į keletą valdiškų bondsų, kuriuos Gugis buvo paverstas nupirkti sulgy komisijos rekomendacijoms.

Niekas iš SLA narių nežinojo, kad tokia didelė galė per ilgus metus įsigijo SLA išdininkas. Tokia galė nėra numatyta konstitucijos. Jeigu tai būtų ir geras dalykas, kad išdininkas tokia gale būtų apateiktas, tai tokia galė jam galėtų būti duota tik su narių pritarimu, seimui nutarus. Bet klausimas yra, ar gerai buvo, kad išdininkas tokia gale turėjo ir iki šiol tebesinaudoja? Tik trumpai pažvelgus į Paukščio ir Gugio šeimyninkavimą SLA pinigais, mes gauname neginėjamą atsakymą: tokia galė vieno žmogaus rankose buvo pražūtinga Susivienijimui. Paukštis buvo supirkęs už \$240,000 nelegališkų real estate "gold" bondsų, už kurių įsiulymą ir pardavimą buvo didelis komisas mokamas agentams. Susivienijimas su tais bondsais žudė ne mažiau kaip \$200,000. Gugis, sekdamas Paukščio pėdomis, irgi greit supirko už \$238,000 tokių pat nelegališkų real estate "gold" bondsų, su kuriais Susivienijimas žudė irgi ne mažiau kaip \$200,000. Gugis pardavė Paukščio pirktų "public utilities" bondsų vertės \$137,000, ir pirkio kitų "public utilities" bondsų \$100,000 vertės. Gugio pirkti bondsai (Associated Gas & Electr. Co., Cities Service etc.) pasirodė dar prastesni už jo parduotus Paukščio bondsus (N. Y. Telephone, Tennessey El. & Power etc.). Susivienijimas čia vėl žudė daug pinigų.

Tai tik didieji pavyzdžiai, kurie parodo vieno žmogaus diktatoriavimo pasekmes. Surašyti visus dalykus čia nėra reikalo. Savime tai būtų labai pamokinanti istorija, kurią kada nors pravartu būtų parašyti sekančių gentkarėjų pasistebėjimui.

Pildomosios Tarybos protokoluose už 15 metų negalima rasti nei vieno nutarimo, kurs nurodytų išdininkui, kokiuose bankuose SLA pinigai turėtų būti sudėti. Ir Paukštis ir Gugis dėjo Susivienijimo pinigus į tokius bankus, kokie tik jiems patiko. Ir Paukštis ir Gugis nevengė net abejotino ar silpno banko SLA pinigams laikyti, jeigu iš tokio banko tikėjosi naudos. Ir dėl to Susivienijimas taipgi nukentėjo. Pildomosios Tarybos protokoluose nėra nei užgyrimų nei papeikimų išdininkams už pasirinkimą silpnų bankų. Apie bankus yra tik vienas P. Tarybos nutarimas, padarytas rugsėjo mėnesį 1931 metais, kurs sako: "Nutarta išimti pinigus iš tų bankų, kurie nemoka nuošimčių". Bet tolesniuose protokoluose nėra užrekoruota jokio pranešimo, ar tas nutarimas buvo išpildytas ar ne.

Nenorint rašyti pilnos mūsų finansų istorijos, įrodymui piniginių diktatūros žalingumo užteks to, kas pasakys. Reikia tik pridurti, kad ir šiandien SLA išdininkas tebeturi tokią pat galę, kokią turėjo iš pradžių. Po įsikisimo finansų komisijos trumpam laikui, po įsikisimo į bondsų spekuliativius mainymus SLA sekretoriaus, išdininkas vėl sugrįžo prie to, nuo ko pradėjo. Su samdytais patarėjais ar be patarėjų jis vienas pirkinėja ir pardavinėja bondsus, o Pildomoji Taryba gali tik "užgirti" jo darbus, nes po laikui jų atmesti negalėsi ir tokios drąsos neturi. Kad prie jo buvo pridėta išdo globėja ir sekretorius, tas padėties nepamainė ir išdininko galės nesumažino. Pildomoji Taryba visvien gali tik linksnoti galvomis, "užgirdama" kiekvieną išdininko padarytą "investmentą". Kada Gugis perka už desėtkus tukstančių dolerių kokių nors bondsų, apie tai nieko nežino net SLA prezidentas, nes tokiems pirkimams Gugis gali ištraukti Susivienijimo pinigus be čekių — neapribotomis sumomis. Pagal konstitucijos, visi bent didieji išmokėjimai turi būti daromi sulgy orderių ir čekiais su prezidento, sekretoriaus ir išdininko parašais. Ta mūsų konstitucijos dalis yra dabar paniekinta kiek ji liečia diktatorišką išdininko galę.

Mūsų supratimu Susivienijimas renka ne vieną, bet septynis žmones, kad jie saugotų Susivienijimo turtą, kad jie vartotų tam savo galvas, ir kaip Taryba savo posėdžiuose spęstų kur laikyti Susivienijimo pinigus ir apie viską kitą. Tie septyni žmonės negali atsižadėti jiems pavesto darbo jokių kitu būdu kaip tik rezignuodami ir duodami Susivienijimui progą kitus į jų vietą paskirti ar išrinkti. Jie negali patys kam kitam pavesti duoto jiems pasitikėjimo kaip administracijos kunui. Jie negali vietoj savęs paskirti kokio nors diktatoriaus.

Po šių paaiškinimų gal visiems bus geriau suprantama, kodėl mums yra reikalingas konstitucijos pataisymas N 1.

Konstitucijos pataisymas N 2

Šis konstitucijos pataisymas atsteigia seną Susivienijimo įstatymą, kurs liepė Susivienijimo pinigus dėti tiksliai į valdiškus bondsus ir į pirmus morgičius. Pasiūlytas pataisymas smulkiai nurodo pirkinių valdiškų bondsų rūšis ir morgičių apribavimus.

Ši konstitucijos pataisymą visi aiškiai suprato ir visi jam pritarė, kas tik apie jį kalbėjo, išskyrus vieną kitą asmenį, kurs bandė pateisinti spekuliaciją kapitalistiniais bondsais.

Mūsų pačių patyrimas geriausiai negu kas kitas parodo mums, kas atsitiko, kada buvo paniekinta mūsų senoji konstitucija, kuri liepė Susivienijimo pinigus tik į valdiškus bondsus dėti. Pirmutinis konstituciją sulaužė T. Paukštis. Paskui jo lygiai tą patį darė K. Gugis. Po Detroito seimo net to įstatymo mūsų konstitucijojejo neliko.

Pamynę po kojų konstituciją, įsigiję pilną laisvę daryti su SLA pinigais ką tik nori, ko gi pirmiausia griebėsi ir Paukštis ir Gugis? Neturėdami sau jokių varžtų, jie griebėsi nesąžiningiausių bondsų, kokie tik buvo Amerikoje. Dar

prieš Pittsburgho seimą Gugis pirkinėjo real estate "gold" bondsus, kada daugelis jų jau pradėjo sprogti kaip muilo burbulai, kokiais jie ir buvo. Pittsburgho seimui SLA finansų komisija, su Oliu kaip jo pirmininku, savo raporte pareiškė sekamai:

"Real Estate bondsai. Į šitokius bondsus ne tik SLA konstitucija draudžia investuoti pinigus, bet ir Pennsylvania's statutas neleidžia jų pirkti. O visgi, nepaisant to, SLA turi savo sąskaitoj apie \$313,000 vertės tokių bondsų".

Bet ir po Pittsburgho ir Detroito seimų tokie bondsai nesiliauta pirkinėti. Kodėl? Tuščia klausiti, nes jokie pasiteisinimai neatgaus pražudytų tuose bondsuose pinigų, ir to negali pateisinti. Tai buvo perdėm nedovanotinas darbas.

Po Pittsburgho seimo išdininkas K. Gugis, tarytum išsigandęs, visai sustojo pirkinėti bondsus, ir visas finansų komisijos rekomendacijas metė į gurbą. Detroito seimui buvo raportuoti lygiai tie patys bondsai, bondsas į bondsą, kokie buvo raportuoti Pittsburgho seimui. Tik jau daug daugiau jų buvo susproguusių ir defaultuotų. Tas laikas, tarp 1932 ir 1934 metų, buvo geriausias laikas valdiškiems bondsams pirkti. Bet išdininkas laikė pinigus bankuose, arba leido juos forklozavimams namų Chicagoje.

Po Detroito seimo į bondsų pirkimą "įsikišo" SLA sekretorius M. J. Vinikas, o išdininkas K. P. Gugis pasisamdė pirmą "patarėją" (tipsterį) Susivienijimo pinigais. Prasiidėjo spekuliacija bondsais arba mainikavimas vienu su progusių bondsų ant kitų susproguusių bondsų. Ėjo didžiausi ginčai tarp sekretoriaus, išdininko ir finansų komisijos. Bet apie visą tą spekuliativį mainikavimą "padvėsusiomis kumelėmis" kaip sakė Bagočius, finansų komisija, jau su Varkala kaip pirmininku, Clevelando seimui raportavo sekamai:

"Butų geriau, kad mes butume visai nemainikavę, kaip kad patarė Vice Prezidentas J. K. Mažukna, nes visi be išimties parduoti del išeitimo bondsai pakilo ir dabar už senus bondsus galima būtų gauti daugiau negu už naujus".

Iš šio pareiškimo pasirodė, kad tik vienas Vice Prezidentas Mažukna turėjo sveiką galvą. Tie naujieji bondsai dabar yra nuėję didžiulioje visai velniop. Jeigu pinigai, kuriuos gauta už senus bondsus, nebutų buvę išleisti arba jeigu už juos būtų pirkti valdiški bondsai, tai juos ir šiandien tebeturėtume su uždarbiu.

Buvo pakeisti patarėjai arba tipsteriai, bet ir naujieji nieko geresnio neišgalvojo "atsigriebimui", kaip tik spekuliaciją pirkinėjant ir pardavinėjant abejotinus bondsus. Iš to spekuliacijos nieko neišėjo. Gerai dar, kad tie naujieji patarėjai "del viso ko" patarė pirkti ir valdiškus bondsus. Tik valdiški bondsai pataisė mūsų finansinį stovį ir pelno davė.

Bet tą mums senai patarė mūsų senoji konstitucija, ir už jos gerą patarimą mums nieko nereikėjo mokėti. Jeigu mes savo konstitucijos nebutume sulaužę ir paniekinę, ar šiandien mums reikėtų kalbėti apie mūsų finansus? Ne. Šiandien mūsų finansai būtų taip tvirti, kaip ir pačios Amerikos valdžios, ir kaip jie yra tvirti fraternele organizacijose, kurios turėjo tokią pat konstituciją kaip mes, bet jos nepaniekino.

Kad valdiški bondsai bendrai yra saugiausi, apie tai niekas neturi abejonės. Tėvynėje jau buvo faktais parodyta, kad šiandien su geriausiais kapitalistiniais bondsais negalima daugiau uždirbti kaip su valdiškais bondsais. Buvo taipgi parodyta, kad apdraudos kompanijos, kurios turi didžiausią patyrimą, apdraudos pinigus pilname saike laiko valdiškuose bondsuose ir tik kaupą virš saiko turi kapitalistiniuose pirmos rūšies bondsuose.

Konstitucijos pataisymais N 1 ir N 2 atsteigta bus Susivienijime tvarka, pasitikėjimas ir ramybė.

Kitą savaitę kalbėsime apie kitus reikalus.

Misterijos pasaka apie Marę, kuri mirė, prisikėlė ir nemirė

“Nekaltasis Avinėlis”

Parašė
PRANAS ELMUTIS

J I KANKINOSI, daužėsi, dejavo, verkė, šaukė:

“Aš nenoriu mirti... Aš noriu dar ilgai gyventi... Rokai, gelbėk mane!”

Rokas Banaitis laikė savo pačią Marę glėby ir gražiais žodžiais ramino:

“Nurink, brangiausiaj. Aš viską darysiu, kad tu nenumirtum. Ir tu dar nenumirsi. Tu dar ilgai gyvensi. Mudu mylėsime...”

Jiems abiem ašaros riedėjo per veidus. Jie būtų sutikę viską daryti, viską atiduoti, kad tik mirties atsiprašius. Bet mirtis artinosi. Ir ji tokia besirdė. Kai ateina paskutinė valanda, tai gali rėkti, daužytis, prašytis, visokias brangenybes siulyti — neatsiprašyti, neišsipirksi: reikės numirti.

Ta paskutinė valanda Marei Banaitienei artinosi. Gal būtų ir nesiartinus ir šį sykį dar neatėjus, jei ne pačios Banaitienės kaltė. Ji mat mėgdavo išeiti ir smagiai paušti. Kelios dienos atgal ji buvo nuėjusi pas savo kaimynus — Petrą ir Anelę Gražulius. Savo vyrą Roką su kudiuku ji paliko namie. Rokas tik paslapčiomis paskui ją nusekė ir pro durų skylutę žiūrėjo. Jis matė, kaip jo pati su kitais vyrais šoko ir flirtavo, o daugiausia tai su Petru Gražuliu, namų savininku. Jie dažnai vienas kitam į akis žiūrėjo, maloniai ir vienas kitą kalbėjo ir šaipėsi. Banaitienė prie kiekvienos progos dainavo:

“Linksminkimės-linksminkimės,
Kol dar jauni esam!”

Jauna ji mat. O kol šiame pasaulyje gyveno — norėjo smagiai gyventi. Todėl ir linksminosi, nepaisydama, ar tai jos vyrui patiko, ar nepatiko.

Bešokdama ir bedainuodama, ji sukaito, persilo. Po to su Gražuliu išėjo į prieanį. Jiedu ten smagiai kalbėjosi. Gražulis jai ką tai ir ausį kuždėjo, ji jam ranką spaudė. Abudu buvo linksmi ir smagūs. Rudenio vėjas tuo tarpu Marę perputė. Ji lygir išsigando, pasipurtė...

Rokas tai matydamas, piktmu netvėrė. Jis norėjo sušukti, bet nedrįso. Jis mat buvo labai nedrąsus, todėl Marę darė, ką tik norėjo: ji Rokui visokius įsakymus davė, ji ujo ir “Nekaltuoju avinėliu” vadino. Todėl ir dabar, vieton sušukti, Rokas tik pagalvojo:

“Del svetimo vyro dar galą gali gauti...”

Kada Marė rengėsi eiti namo, Rokas pirmą jos parbėgo.

Sugryžusi namo, ji jam skundėsi:

“Man negeriai... Aš sergu... Aš...”

Banaitis savo pačią mylėjo. Išgirdęs jos pasiskundimą, jis susijaudino ir darė viską, ką tik galėjo: ją šiltai lovoje apklojo, degtinės su “devendreku” ir citrina davė.

Bet už kiek laiko — gydytojas, vaistai. Paskui — ligoninė. Vėl netrukus — liudna žinia: “Marė Banaitienė numirė...” Reikšia, ji atsisikyrė iš gyvųjų pasaulio, kuriame taip neilgai pagyveno, nors norėjo ilgai ir smagiai gyventi. Atsisikyrė nuo savo giminių, draugų ir pažįstamų. Dideliam nuliudime paliko savo senus tėvus, jauną kudiuką ir ją mylėjusį vyrą Roką.

Taip greitai viskas atsitiko. Čia neseniai buvo gyva, o čia jau tik jos šaltas lavonas Banaičio namuose pašarvotas. Pilnas kambarys gėlių prie jos karsto. Visų didžiausias, tai Banaičio buketas — raudonų rožių širdis, kuri reikė didelę meilę.

Daug žmonių prisirinkę atiduoti jai “paskutinį patarnavimą” ir amžinai atsisveikinti. Kai kurie tų žmonių verkėjo ir kalbėjo:

“Tokia jauna, tokia graži... Kaip gyva išrodo...”

Kampe stovėdamas, Gražulis dažnai skeptuku akis ir panosį trynėsi. Rokas, į visai tai žiūrėdamas, ir verkė ir pyko.

“Kam tie žmonės taip gaudžiai apie ją kalba? Kokių galų čia reikia tam Gražuliui?... — galvojo jis.

Po to — bažnytinės apeigos. Kunigo gaudžios giesmės prie altoriaus. Vargonų liudnos melodijos. Kunigo pamokslas, kuriame jis Marę gyrė kaip ištikimą vyro pačią ir gerą kudiuko motiną...

Automobilių procesija — lydėjimas Banaitienės į kapines. Galų gale — šaltas kapas, amžina poilsio vieta. Tai ir užbaigtas jaunos Banaitienės šiame gyvenime pabuvimas.

Gaila buvo motinai ir tėvui jaunos dukters. Gaila jaunam kudiukui motinos. Gaila jos draugams, giminiams ir pažįstamiems. Bet už vis gailiausia Rokui Banaičiui pačios. Visi jos verkė ir paverkė užmiršo. Tik Rokas negalėjo jos užmiršti. Kur jis ėjo, ką veikė — Marė jam prieš akis stovėjo. Visi tokia graži. Prisiminė jam pirmosios su ja pasipažinimo dienos. Smagios jos buvo! Vaizdavosi Rokui pirmosios vedybinio gyvenimo valandos. Jis niekad jų neužmirš!

Bet kasgi tai? Kai kada Marė kaip gyva rodos glaudėsi prie jo. Rodos sakė:

“Aš nenumirusi... Kam jūs mane gyvą palaidojote?... Rokai, atėik ir išimk mane iš duobės...”

Papurto Rokas galvą. Marė išnykta. Primerkia akis — ir vėl ji stovi prie jo. Vėl sako:

“Rokai, aš gyva... Gelbėk mane...”

* * * Rudens mėnėsiena naktis. Dargus pilnas žvaigždžių. Mėnulis švietė. Rokas sėdėjo ant lovos krašto ir ramino verkiantį kudiuką. Pro kudiuko verksmą jis vėl išgirdo Marės balsą:

“Rokai, aš nenumirusi... Atkask mane...”

Pašoko Rokas, apsirėngė, pasiėmė kastuvą, elektrikinę lemputę ir išėjo.

Šiurpus rudens vėjas putė. Lengvi debesėliai kai kada pro žvaigždes ir mėnulį praslinko. Vaziavo Rokas tramvajum. Pėkščias kiek paėjo. Paskui įsivertė per tvorą į kapines. Kapinėse buvo ramu, nyku ir šiurpu. Daug negyvyčių žmonių namų ir palocių — kapų, kryžių ir keletas medžių vėjo pučiamų šlaimėjo ir rodos verkė.

Rokas slapstėsi prie kryžių ir po medžiais, kad jo niekas nematytų. Šuoliais bėgo į kapinių gilumą. Elektros šviesa apsišviesdamas įėjo, žiūrėjo. Pagaliau surado ir sušuko:

“Tai čia!... Tai čia ji palaidota!...”

Puolė Rokas visu smarkumu prie surasto kapo. Kasė sušilęs, uždušęs ir išsigandęs.

O, štai jau ir jos karstas. Jis dar toks naujas, tik žemėmis kiek apneštas. Lėtai ir baimingai jis atidarė karstą ir jame pamatė Marę. Išsyk ji išrodė baisi — apipuvus ir pajudodus. Vietoje jos buvusių gražių akių — tik duobės... Bet neužilgo ji pasidarė tokia graži, kokia visuomet budavo. Pradėjo krutėti, praplėšė akis, nusišypsojo ir pasakė:

“Tai tu, mano brangus Rokai, atėjai mane išgelbėti? Ačiū tau!”

Supuolė jiedu vienas kitam į glėbį. Rokas šaukė:

“Kaip smagu, kad tu gyva! Kaip gerai!”

“Ir man smagu!” — sakė Marė.

Jis iškėlė ją iš duobės. Susėdo jiedu ant duobės krašto ir, susikabinę, pradėjo kalbėti.

“Aš buvau labai nuliudęs, kai tu numirei. Aš verkiau. Man nesmagu buvo...” — skundėsi Rokas.

“O aš buvau labai išsigandusi, kada mane užkasė, nes aš nebuvau numirusi. Aš tik miegojau. Todėl aš šaukiausi tavo pagalbos. Dar kartą ačiū tau už išgelbėjimą! — pasakė Marė ir pabučiavo Rokui tiesiog į lūpas.

O senai ji buvo Roką bučiavusi į lūpas. Ji visuomet budavo užimta, mažai namie buvo. Kada budavo namie, tai prisirinkdavo visokių svečių. Ji su jais linksminosi. Ji niekad neturėjo laiko su savo vyru ir kudiuku gražiai pasikalbėti. Todėl dabar Rokas, bučiuojamas Marės, susigėdo, ir jam rodėsi, kad ji bučiuoja ne Marę, o kita kokia moteris.

Kiek atsidrąšinęs, Rokas pasakė:

“Žinai, Marele — aš vis norėjau tau vieną priekaištą padaryti. Bet vis nedrįsau...”

“Kokį priekaištą?”

“Jei nepyksti — pasakysiu.”

“Buta ko pykti — pasakyk”. Rokas visai įsidrąsino ir pradėjo tikrai vyriškai kalbėti:

“Tu turbūt žinai, kad aš sunkiai dirbu tavo ir kudiuko užlaikymui! Žinai, ar ne?! O jei žinai, tai kodėl tu tokia?! Kodėl naktimis visur vaikiojiesi?! Kodėl savo kudiuko su vyru ir namais neprižiuri?! Kodėl?! Tu taipgi gal žinai, kad už tai aš galiu tave iš savo namų išvaryti?! Tu tyli? Reiškia, esi kalta, ar ne?!”

Marė nuleido akis, o Rokas pasijuto per daug pasakęs. Todėl jis pradėjo lėčiau ir mandagiau kalbėti:

“Tu, mano brangioji, tokia eikli. Tu išieini viena bile kada ir bile kur. Ilgai buni, o aš, po dienos sunkaus darbo, turiu su kudiuku kamuotis, tave laukti, rūpintis kur tu ir ką veiki. Marele — tu ne tokia pati, kokios aš norėjau. Tu pirmiau buvai geresnė. Ar tu negalėtum kiek pasitaisyti? Pagaliau, ko tu paskui tą Petrą Gražulį taip sekioji?! Ko, a?!”

Marė pradėjo verkėti. Rokui pasidarė jos gaila. Jis ją ramino:

“Na, jau na — neverk. Jei per daug pasakiau — atleisk. Aš nemaniau tave užgauti. Aš tik norėjau tau priminti teisybę. O juk tai teisybė, ar ne?”

Rokas rengėsi dar kai ką Marei sakyti. Bet, paskutinius žodžius ištarus, ji vėl pavirto ir baisų lavoną ir nusivertė į duobę. Žemės pradėjo ant jos griuti. Ji šaukė:

“Rokai, gelbėk mane!”

Rokas grąibstėsi. Šiurpus vėjas putė. Jam buvo šalta ir jo kudiukas kur tai verkė.

Vėl jis išgirdo Marės balsą:

“Neverk, suneli — aš jau namie. O tu, “Nekaltasis avinėli”, guli nusiklojęs kaip koks laužas! Dar šaltį pagausi ir bėdos man pridarysi! Užsiklok!”

* * *

Rokas raižėsi lovoje. Žiovavo, akis krapštėsi. Kai gerai prasikrapštė, pamatė: priešais jo lovą, kurioje gulėjo su kudiuku, stovėjo susiraukusi Marė. Laikrodinis rodė trečią valandą ryto.

Dar sykį pažiūrėjęs į Marę ir į laikrodį, Rokas maloniū balsu paklausė:

“O kurgi tu, mieloji, taip ilgai užtrukai?”

“Koks čia dar klausimas?! Lyg nesakiau, kad einu pas Gražulius. Jie toki geri žmonės. Ypač Gražulis. Su jais susitarėm rytoj eiti pas mus draugus Kartinaičius. Todėl rytoj gal dar vėliau sugrįšiu.”

Tai pasakius, Marė nuėjo ir atsigulė į savo lovą.

Rokas susiraukė, pagalvojo:

“Oho, tai sapnas!”

Kudiukas vėl pravirko. Rokas atsisuko į tą pusę, kur kudiukas gulėjo, užkloję jį, paglamonėję ir sau panosė suniurnėję:

“Tai biskį sapnas! Bet kas žin, ar papasakoti apie jį Marei?...”

Užsidėjęs Rokas ranką ant kudiuko, dar pagalvojo apie neseniai sapnuotą sapną ir pradėjo garsiai knarkti.

Lietuva

O, nukankinta ir viesulų blaškoma Lietuva, aš dedu tavo pagrindą saforais!

Graži moteriškė, liudėsių duktė, pilkų rukių ir violetinių varšų šyru apgaubta, pakelk savo akis švieson!

Nesakyk, kad tavo akys yra aptamintos ašaromis, nes kurie neašarojo, nematys šviesybių šviesybės.

Mylimoji, visi labai myli tave; myli labiau, kaip tavo laimingus seseriškus kraštus.

Tau, kuri kentėjai, alpai ir pasidarei savistovi, ateina šitokia gili meilė iš tavo sunų ir mylėtojų.

Lietuva, išlieto kraujo ir ašarų šalis! Vizijos ir sapnų šalis! Skaisčių svajonių kraštas! Dvasios ir Dievo namas!

Gražioji arija, harmonizuok savo poetų harpą, saugok savo tremtinių širdį, laimink savo kaimiečių rankas!

Lietuva, tavo kalimas prie kryžiaus pabaigtas. Tu, prisikėlus iš šalto geležinio grabo, niekad nebemirsi! Nes šitaip pasakojai tau meilės balsas ir galia.

OMNIA VINCI AMOR.

Apie Knygas

JOKS ŽMOGUS neturi teisės auginti vaikų, kuris neaprupina juos knygomis. Jis nusikalsta prieš savo šeimą. Jis apvagia savo vaikučius. Vaikai mokosi skaityti, kada jie turi apščiai knygų. Pažinimo meilė ateina iš skaitymo. Ji auga ir bręsta skaitymu. O pažinimo meilė jauname prote saugo vaiką nuo nedorybių.

Mažas knygynėlis, kasmet didėjas, yra jaunuolio istorijos garbinga dalis. Yra žmogaus uždavinys įsigyti knygų. Knygynas nėra perteklis. Jis yra gyvenimo reikmenė. Jis nėra lyg akmenų negyvas miestas. Jis yra dvasinis medis. Jis tvirtai stovi ir kasmet išduoda savo brangų vaisių — nuo amžių ligi amžių.

Rašymo ir spaudos dailė pasaulyje yra tikrai nepaprastas dalykas. Knygos yra veiksmo ir darbo siela; vienatinis girdimas, aiškus praeities pasiektų faktų balsas. Senovės žmonės mirė. Jų laivynai ir armijos dingo. Jų miestai pelėja griuvėsiuose. Jų dievnamiai trupa dulkėse. Bet visa tai egzistuoja magišku saugumu knygose, kurias jie paliko mums. Jų elgėsys, budas ir darbai yra žinomi mums iš knygų, tarytum vakarykščios dienos įvykiai.

Knygų įtaka žmogui yra nuostabi. Knygos išnauja kuria žmogų. Galima teisingiau spręsti žmogų iš tų knygų ir laikraščių, kuriuos jis skaito, negu iš draugijos, prie kurios jis priklauso, nes jo draugai dažnai prigaudinėja jį. Bet jo skaitymas yra pasirinkimo pasekmė.

Visas gyvenimas ir jaunas jaunos mergaitės, sužavėtos liepsnojančios mėlės romano, yra nuvarsuoti ir sukurti lakštais tos knygos, kurią ji skaito. Jei romanas yra melagingas, silpnas ir pailas, tada ir mergaitė bus melaginga, silpna ir paika. Bet jei jis būtų teisingas, malonus ir įkvepiąs, tada kažkas iš jo tiesos, meilės ir įkvėpimo suaugtų su jos siela ir pastotų jos aš dalimi.

Literatūros premijų laimėtojai

KOVO 4 diena nuo šiol bus tradicinė Lietuvos literaturai. Tą dieną Vilniaus universitete įvyko iškilmingas literatūros premijų įteikimas šių metų laureatams ir nusistatyta, kad tą pačią dieną tame pačiame universitete kasmet tokios šventės bus ruošiamos.

Išvakarėse, kovo 3 d. Vilniaus Universitete Sniadeckių salėje įvyko Lietuvos Rašytojų Draugijos suruoštas literatūros vakaras, kuriame savo kurinius skaitė Vincas Mykolaitis-Putinas, Juozas Paukštėlis, Petras Cvirka, Kazys Boruta, Antanas Venclova, Jonas Marcinkevičius, Kazys Inčiūra ir vilniečiai rašytojai Ona Micutė ir Albinas Zukauskas.

Kovo 4 d. Vilniaus Universiteto iškilnių salėje, gausingai dalyvaujant vilniečiams ir iš Kauno atvykusiems rašytojams ir literatūros bičiuliams, įvyko literatūros premijų įteikimo aktas. Atidarydamas posėdį L. R. D. vice pirmininkas Liudas Gira išreiškė džiaugsmą, kad ši lietuviams rašytojams iškilminga diena yra švenčiama Lietuvos kultūros lopšy, Vilniaus Universitete, iš kurio yra išėjusi visa eilė Lietuvos kultūros kėlėjų. Vilniaus Universiteto rektorius Mykolas Biržiška pabrėžė, kad Vilniaus Universitetas yra glaudžiai susijęs su Lietuvos tautine kultūra. Visa eilė ankstyvesnių rašytojų brenė šiame universitete, kaip Viliunas, Stanevičius, Daukantas ir kt., tad sveikino šiuose rumuose Jaunosios Lietuvos rašytojus, kviesdamas nenutraukti ryšių su Lietuvos praeimi. Premijuotųjų rašytojų svarbiausiu brožuai yra šie:

Valstybinę premiją 5,000 litų gavęs Bernardas Brazdžionis, gimęs 1907 m. Biržų apskr. Pasvalio valsč. neturtingoje nuomininkų šeimoje yra parašęs šiuos veikalus: “Amžinas žydas”, “Krintančios žvaigždės”, “Ženkla ir Stebuklai” ir dabar premijuotąjį “Kunigaikščių Miestas”, kur apdainuojama Vilniaus praeities didybė, Vytauto triumfališkas gryžimas į kunigaikščių sostą, vėliau Lietuvos laisvės netekimas ir iš vergijos prisikėlimas. Tas pats autorius slap. vardžiu Vyta Ne-

Rašo
V. J. BUDRIKAS

Vaikinas, kurs skaito šaunumo, drąsumo ir kilnaus karžygingumo darbus, junta emulacijos dvasią augant jo viduje, ir pasėta sėkla išduoda karžygingo besistengimo ir iškiliusio gyvenimo vaisių.

Gera knyga yra tikra dovana, kurią draugas galėtų dovanoti. Ji niekad nepersikeičia. Ji neišėina iš mados. Ji nepasens. Nerupestis nesuraugina jos. Ji nepavydi konkurentams. Tačiau jos švarūs, aiškūs lakštai yra visuomet pasirodę linksminti, dominti ir mokinti.

Balsas ar liežuvis, pasakojas mintis, gali persikeisti ar amžinai nutilti. Širdis, skatinusi malonius, meilius ir raminančius žodžius, gali sušalti ir užmirti. Betgi lakštai, kuriuose atspindimi žmogaus širdis, nekinta. Jie yra ištikimi ir nemarin-gi.

Kiekviena šeima privalėtų apsirūpinti gerai parinktų knygų rinkiniu skaitymui. Nepesymas knygų atneša didelį nuostolį ir daug žalos. Knygos yra labai reikalingos, kaip maistas ir drapanos. Jų vertybė ir svarba neįvertinama.

Aprupinkite savo vaikus tinkamomis ir geromis knygomis. Be knygų — viskas aptemę ir neaišku. Jam pasaulis nepermatomas. Jo protas alksta ir alpsta. Jo širdis vysta, siela ašaroja. Pripratinkite vaikučius prie knygų tinkamo skaitymo ir studijavimo papročio.

Skaitantieji neužligo pastos mąstantieji žmonės, o mąstantieji virs dideliais žmonėmis.

Kiekviena knyga, kurią tu parupini savo vaikų ir kurią jis skaito mąstydamas, yra audėjos šaudyklės mėtymas, kuri laudžia naują siulą gyvenimo nesuardomame audiny. Knyga jam bus vertingesnė, kaip visas tavo auksas ir sidabras.

Buk nepriklausomas ir savarankiškas ir nuspresk kas tau būtų geriausias skaityti ir tik tada skaityk. Gyvenimas yra trumpas, o knygų yra daug.

munėlis yra parašęs eilėraščių rinkinėlį “Mažųjų pasaulis”, “Kiškio kopustai” (už tai gavo 1,000 litų jaunimo premiją 1936 m.), ir keletą kitų.

Spaudos Fondo 2,000 litų premiją gavęs rašytojas prof. Vincas Krėvė-Mickevičius yra parašęs “Gilė”, “Bobulės Vargai”, “Dainavos šalies senų žmonių padavimai”, “Šarunas”, “Likimo Keliai”, “Šiaudinėj Pastogėj”, “Skirgaila” ir dabar premijuotą apysaką “Raganius”.

Spindulio 2,000 litų premiją gavęs rašytojas Antanas Venclova, gimęs 1906 m. Trempinių km. Liubavo valsč. Mariampolės apskr. yra parašęs eilėraščių rinkinį “Sutemų Škersgatviuose”, antrą rinkinį “Gatvės Švinta”, apysakų rinkinį “Beržai Vėtroje”, romaną “Draugystė” ir novelių knygą, dabar premijuotąją “Naktis”.

KVC 2,000 lt. premiją gavęs Juozas Paukštėlis anksčiau parašęs “Vidurnakčio baladę”, “Užgrobtą Žemę”, “Pirmieji Metai”, dabar — premijuotąjį romaną “Kaimynai” iš kaimo gyvenimo.

KVC dramatos premiją gavęs rašytojas poeta dramaturgas Petras Vaičiūnas žinomas visa eile eilėraščių ir dramų veikalų, paskutinėje premijuotojoje 4 veiksmy dramoje “Varpų Giesmė” vaizduoja Vilniaus gyvenimą Vytauto laikais.

Liet. Raudonojo Kryžiaus 1,000 lt. premiją gavęs jaunimui knygelių autorius Stepas Zobarskas, dar visai jaunas, kilęs nuo Svėdasų, iš Aukštaitijos, anksčiau parašė vaikams knygą “Gerasis Aitvaras”, vėliau “Canykių Vaikai”, kuri 1934 m. L. R. Kryžiaus buvo premijuota, dabar “Pabėgėlis”, tris noveles iš Didžiojo karo metų, dabar premijuota.

Ugmergės visuomenės 500 litų premiją gavęs Antanas Vaičiūnaitis, priklausęs taip pat jaunajai poetų kartai, yra parašęs “Vakaras Sargo Namelyje”, “Vidurienį Kaimo Smuklėj”, “Musų Mažoji Sesuo”, “Valentina”, premijuotą 1937 m., kelionės aprašymus “Nuo Sirakuzų iki Šiaurės Elnio” ir dabar premijuotą 13 novelių knygą “Pelkių Takas”. E.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

SLA KUOPOMS IR NARIAMS SLA prezidento atsisaukimas ir prašymas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje įsigyvenusi tradicija yra, kad laike seimo kuopos siūnčia savo pasveikinimus ir aukas, ir siūnčiamas aukas nurodo kokiems tikslams jos turėtų būti sušaudomos.

Mes turime daugybę reikalų, kurie reikalauja mūsų paramos. Vienok dabartiniam laike, turbūt svarbiausia problema, su kuria mūsų tauta turi susitikti, tai atvaduoto Vilniaus ir jo gyventojų ir ten prisiglaudusių pabėgėlių likimas. Tą našta turi pakelti Lietuva ir jos piliečiai. Čionai negali būti jokio klausimo apie Lietuvos valdžios teisėtumą, ar ji yra konstitucionali ar nakties perversmininkų padaras; šis reikalas yra LIETUVIŲ TAUTOS reikalas.

Todel aš prašau visų SLA narių, kad savo kuopų susirinkimuose gegužės mėnesį, kada jau Pildomosios Tarybos rinkimų triukšmas bus šiek tiek atvėsus, kad jie, kaip mūsų organo redaktoriaus brol. Kl. Jurgelionis sumanė, nors po 10c. kiekvienas vilniečių reikalams paaukotų. Žinau, kad tokia suma niekam nebus sunki, ir žinau, kad tie, kurie išgali, napsirubėžius vien dešimtukais.

Žinome, kad Vilniuje padėtis yra sunki ir rimta. Lietuvos liaudis turės pakelti tą naują našta. Mes, Amerikos lietuviai, kuriems jokios teisės arba nors už jų pasiaukavimą ir darbą nebuvo net jokis įvertinimas pripažintas, vienok pilnai suprantame, kad ne "valdžia", bet žmonės turi tautos našta nešti.

Todel prašau visų SLA kuopų ir jų narių, savo gegužės ir birželio mėnesių susirinkimuose, sukelti kiek galima daugiau pinigų Vilniaus krašto šelpimo reikalams ir pasiųsti tai, su aukomis kitiems mūsų SLA tikslams, kaip: jaunuolių švietimas, našlių ir našlaičių, etc., sykiu su seimo pasveikinimais, SLA seimui, Chicagoje (Morrison Hotel), tarpe birželio 24 ir 29 dienų, 1940 m.

Lietuvių tauta, vilniečiai ir ateinančios gentkartės įvertins mūsų žygius, pastangas ir pasiūlymus!

F. J. BAGOCIUS,
SLA prezidentas.

Po dešimtuką nuo nario Vilniaus kraštui remti

Tėvynės redaktorius atsisaukė į SLA narius, kad kiekvienas liuosnoriai paaukotų po dešimtuką ar daugiau Vilniaus kraštui remti prieš tai kaip įvyks SLA seimas Chicagoje. Kuopų sekretoriai prašomi surinkti narių dešimtukus ir atsiųsti į SLA Centrą arba į seimą.

Į šį atsisaukimą pirmutinę atsiliepė SLA 291 kuopa iš Sweet Valley, Pa. Po jos be abejojimo ir visos kitos. Šio ir sekančio mėnesio kuopų susirinkimuose turėtų suplaukti visų mūsų narių dešimtukai. Panatysime ką mes galime atlikti veikdami organizuotai.

Noriu keturių metų ramybės Susivienijimui

Man išrodo, kad ką per du metus išauginame, tą per tris mėnesius išnaikiname. Nuo seimo iki seimo dirbame išsiųsę del SLA gerovės, rengiamo Pažangos vaju, prirašinėjame naujus narius, reklamuojame gerą SLA vardą...

Štai pusantrų metų gražaus darbo, ir vėl ateina Pildomosios Tarybos rinkimai ir vėl artinasi seimas.

Tučiuoj pamištame, kad platinome, auginame ir garsinome SLA kaip vieną iš didžiausių ir geriausių lietuvių organizacijų. Kaikurie iš mūsų pavirstame pasityčiotojais, kurie net drysta sakytį, rašyti ir nariams išsiųsti nėti pranešimus "Kas pirma mirs ar SLA ar Tamsta?" Šis ir kiti panašūs pasityčiojimai nieko gero nepadarė Susivienijimui, bet žalos tai padarė. Viena, kad apsunkino gavimą naujų narių, antra, kad nariai, kurie nemėgsta tokių užsipildinėjimų ir politikų, jaučiasi suvedžioti ir abejoja ir ima atšalti nuo Susivienijimo. Organizatoriams ir sekretoriams tenka ir senus raminti, ir aiškinti jiems, kad tai yra rinkimų šmeižimai ir kad nėra ko bijoti.

Iš Sweet Valley Jonas J. Nienius atrasė sekamai:

"Sweet Valley, Pa. — S. L. A. 291 kuopa yra vienintelė ukių kuopa visame S. L. A. Turi žemės nuo 20 akrų iki šimto. Pirmutinė, kuri balandžio 14 dieną nutarė pagal red. Kl. Jurgelionio proponuojamą planą apsiųdėti mokesčių po 10 centų nuo nario pašalpai vilniečių lietuvių nuo karo pabėgėlių. Šimtu nuosimčių parėmė tą kilnų sumanymą savo susirinkime.

Kas daugiau?

Jonas J. Nienius."

Perskaičius tuos visus blėdingus Susivienijimui garsinimus rinkimų laikui, žmogus pradeda galvoti, kokias perves mainas reikėtų padaryti Susivienijimo tvarkoj, kad tokie įrankiniai nors rečiau pasikartotų.

Aš manau būtų gerai, jei duotume Susivienijimui ramybės laiko metų dviejų metų keturis metus. Nes kas antri metai buna Pildomosios Tarybos rinkimai ir kas antri metai pasidaro Susivienijimui nesmagumai. Ar nebūtų geriau, jei duotume Susivienijimui ramiai atsikvėpti per 4 metus? Ar nebūtų geriau, jei per 4 metus nebūtų visų šmeižimų ir pažeminimų? Per 4 metus galėtume auklėti Susivienijimą netrukdomai. Tuo pačiu sykiu sušauptytume tuos pinigus, kurie išeina seimo rengimui ir rinkimams.

Aš norėčiau, kad bent Pildomoji Taryba būtų renkama keturiems metams. Nes aš myliu Susivienijimą ir noriu jam ramybės keturiems metams vėtoj dviejų. Ką išauksime per 4 metus, per tris mėnesius bus sunkiau sunaikinti. Walter Domash.

Protokolas SLA septinto apskrčio suvažiavimo

SLA 7 apskrčio 54 suvažiavimas, 1940 m. pusmetinis, įvyko kovo 17 d., 1940 m., Lietuvių Progresinio Kluho Salėje, 325 E. Market Street, Wilkes Barre, Pa.

1. Pirmininkas, Mikas Kupris, suvažiavimą atidarė 1:30 val. po piet.

2. Mandatų komisijon pasikyrė delegatus Antaną Skarnulį, V. Seilių ir Praną Stačkuną.

3. Maršalka paskyrė A. Kuprį.

4. Laukiant mandatų sutvarkymo, pirmininkas pakvietė kelis žodžius pakalbėti 7 apskr. Pažangos Vajaus Organizatorių, Joną Andriųšį, buvusį SLA vice pirm. V. Kamarauską ir svečią F. J. Suetą.

5. Mandatų komisija pranešė, kad suvažiavime dalyvauja 19 kuopų, 43 atstovai ir apskr. valdyba.

6. Vincas Seilius, mandatų komisijos narys, išsukė delegatų vardus. Delegatai dalyvavo nuo šių kuopų:

1 kp., Edwadsville, Pa.: V. Kamarauskas, A. Matulevičius, I. Grigutis ir Vernika Balitienė;

5 kp., Plymouth, Pa.: Antanas Dadurkevičius ir Antanas Novickas;

6 kp., Plymouth, Pa.: Juozas Karanauskas ir A. Kizis;

7 kp., Pittston, Pa.: Juozas Tunkevičius ir Stasys Morkus;

12 kp., Nanticoke, Pa.: V. Buozalis ir B. Asadauskas;

30 kp., Scranton, Pa.: V. Kerševičius, A. Kubilius ir P. Pėstininkas;

32 kp., Buttonwood, Pa.: A. Mockevičius ir I. Urbana vičius;

33 kp., Miners Mills, Pa.: J. Kvedaras ir Antanas Balutis;

35 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Rugšis, J. Andriusis, V. Jurksaitienė, M. Stanislovaitienė ir V. Votyrus;

67 kp., Luzerne, Pa.: I. Paškevičius ir J. Rygelis;

68 kp., Lee Park, Pa.: S. Zukauskas ir Julius Ushainis;

79 kp., Inkerman, Pa.: Vincas Seilius ir S. Jakuciūnis;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Adomaitis, A. Kupris, A. Ambrozaitis, Antanas Skarnulis ir V. Tamulaitis;

143 kp., Scranton, Pa.: Kazys Genys;

203 kp., Sebastopol, Pa.: Pranas Stačkunus;

230 kp., Wanamie, Pa.: Jurgis Jencaras;

246 kp., Plymouth, Pa.: K. Gaidžiūnas ir P. Stankunas;

267 kp., Wyoming, Pa.: V. Grebliauskas;

291 kp., Sweet Valley, Pa.: Jonas Padolskis.

Apskričio valdyba: pirm. Mikas Kupris, vice pirm. A. Sueta (nepribuvo, serga), išdinkas Antanas Galinskas, sekretorius Juozas Maceina, išdo globėjai Juozas Katilius ir J. Stanislovaitis. organizatoriai V. A. Kerševičius; M. J. Kvietkus nepribuvo.

7. Delegatų vardai išsukti ir ženkleliu įjems prisegę p. Stanislovaitienė, Jurksaitienė ir Balitienė.

8. Sutvarkyti išlaimėjimo knygeles išrinkti J. Adomaitis, V. Grebliauskas ir Stasys Zukauskas.

9. Komisija, užbaigus mandatų sutvarkymą, palikta apsvastyti kuopų rezoliucijas.

10. Protokolas praėjusio suvažiavimo skaitytas ir priimtas vienbalsiai.

11. Apskr. valdybos suvažiavimo protokolas skaitytas ir tapo priimtas.

12. Visi apskrčio valdybos nariai, paeiliui, išdavė raportus. Raportai priimti.

13. 7 apskrčio Generalis Pažangos Vajaus Organizatorius, Jonas Andriusis, pranešė, kad jis bandys atlinkyti kuopų susirinkimus Antrojo Pažangos Vajaus reikalais.

14. Komisijų raportai:

a) Komisija, kuri buvo apskrčio suvažiavime įslinkta prisidėti prie kitų organizacijų reikale parėmimo Jaunuolių Birutės Vaikų Draugijos, kurios tikslas yra mokyti lietuvių kalbos, dainavimo ir sceniškų perstatymų, raportavo, kad lietuvių kalbos pamokas lanko 32 jaunuoliai, ir kad jie jau išmoko ir gali statyti scenoj labai gražų ir įspūdingą veiklą. Jei kuopos bile kuriame mieste surengtų vakarą, ši draugija sutinka atsilankyti ir tą veiklą perstatyti.

b) SLA Centro kėlimo klausimu, sekretorius raportavo, kad Pildomoji Taryba šį reikalą taip tvarko, kad Centro kėlimas į Pittsburghą nebus priešingas Pensilvanijos valstijos Insurance Depart. patvarkymams. Nutarta įgalioti apskr. valdybą, kad ji būtų šio reikalo sargyboj tol, kol reikalas nebus baigtas.

15. Antanas Skarnulis ir V. Botyrius išrinkti atstovais Vaikų Draugijės komisijoj.

16. Apskritis nutarė rengti vasarinį išvažiavimą. Reikalas paliktas apskr. valdybai.

17. Pakviestas pakalbėti F. J. Sueta, cukraus kompanijos agentas, kuris savo kalboj aiškino, kad prie dabartinio federalės valdžios patvarkymo, cukraus apdirbimo industrijos, mieste Philadelphia daug nukentėjo, nes konkurentai turi progos iš kitur cukrų atgabenti ir tukstančiai darbininkų, daug lietuvių ir SLA narių, prie šios industrijos arba visiškai neteko darbo ar dirba mažai. Organizacijom patarė daryti spaudimą į šios valstijos įstatimdavystes, kad šį reikalą patvarkytų šios valstijos darbininkų naudai.

18. Vienbalsiai priimta sekančios rezoliucijos:

a) Reikalauti Suvenytų Valstijų kongresą, kad pakeistų įstatymą cukraus apdirbimo srity, tuo supratimu, kad industrijos ir prie jos dirbantiems darbininkams būtų didesnė nauda.

b) Kad Penn. valstijos gubernatorius rūpintųsi pagalba Shenandoah, Pa., miesto gyventojų, kur šimtai namų, o daugiausia lietuvių, į anglies kasyklas įgriuvo.

c) Kad federalė valdžia imtųsi geresnės priežiūros anglies kasyklų, kur dabar per netikusį tvarkymą daug kasyklų įgriuvo ir daug žalos gyventojams padaro.

d) Pareikšta pageidavimas, kad Lietuvos valdžiai pavyktų suvaldyti lenkų arcivyskupą, kurio veikla yra kenksminga Lietuvos valstybei.

19. Pirmą laimėjimo dovaną gavo J. McGinnis, antrą Ona Burdelienė, trečią A. Dzermeika.

20. Nutarta sekančių 1940 metinį suvažiavimą šaukti toj pačioj vietoj.

21. Apskričio piniginė atskaita:

Išde buvo pinigais \$89.66

Bonas ----- 100.00

Įeigos ----- 64.95

Aukos ----- 45.00

Kitos įeigos ----- 38.98

Viso — \$238.59

Išlaidos ----- 113.08

Liko ----- 125.51

Bonas ----- 100.00

Viso — \$225.51

Juozas Maceina,
SLA 7 apskr. sekr.

Pranešimas S. L. A.
dešimto apskrčio
kuopoms

Turiu už garbę pranešti visoms SLA 10 apskrčio kuopoms, kad atsiuvusiam šio apskrčio metiniam suvažiavime buvo nutarta ruošti vasaros laiku pikniką. Visas šis reikalas pavesta atlikti Kenosha SLA 212 kuopai. Apskričio pirm., J. Radavičia, atvažiavo pas mane tuo tikslu, kad pranešti apie busiantį pikniką.

Piknikas bus birželio 16 d., Alfred Picnic Grounds No. 1. Alfred Parkas yra miesto ir randasi Kenosha priemiesty, prie Highway 42, prie pat Michigano ežero kranto. Vietata patogi privažiuoti ir atrodo kaip Birutės Kalnas Palangoj.

Visos SLA 10 apskrčio kuopos prašomos birželio 16 d. nieko neruošti ir išvien dalyvauti piknike.

M. Kasparaitis,
SLA 10 apskr. sekr.

Lietuvių meno paroda SLA seimo metu

Seimo rengimo komisijų susirinkime nutarta surengti lietuvių meno parodą. Chicago Naujienų MENO ŽINIŲ tvarkytojas, Mikas Šileikis, sako, kad "vien tik Chicagoje lietuvių turi per tuziną kvalifikuotų lietuvių dailininkų, kurie nuolat dalyvauja svetimatų dailės parodose, tik dėja, ten jie nėra žinomi kaip lietuvių". Paroda seimui tik iš kvalifikuotų lietuvių dailininkų, kurie nuolat dalyvauja svetimatų parodose ir turi būti, nes apie kiekvieną asmenį, kas savo ar namiškių malonumui teploja, nėra čia ko garsinti. SLA seimui reikia parodyti, kiek lietuvių ir kokiame laipsny yra prisidėję prie Amerikos meno kultūros, tai parodoje turi būti tik tikrai pasižymėję žmonės. Parodos katalogas turi turėti sąrašus prie kiekvienos pavadės, kokiose Amerikos (ne privačiose, smulkiose) parodose mūsų dailininkas yra dalyvavęs. Žodžiu, turi būti talentų paroda, ne mėgėjų ir ne favoritų. Privatus piešinėjimas užtektinai matėme arba dar pamatysime, kai busime pakviesti pas tokius dailininkus į svečius prie arbatos arba brangių gėrimų. Lietuviai iš visos Amerikos turi pamatyti talentus, kurie jau prisidėję prie Amerikos kultūros!

Dažnai amerikiečiuose su menu pasirodantių lietuvių tarpe yra gana daug ir Chicagoje. Kas nepastebėjo pastangų ir pasiekimų to paties minimo šileikio, paskui Skupo ir eilės kitų, kurie ne privačiai, bet žymių parodų kataloguose jau yra dalyvavę? Parodykit mums tokius žmones iš visos Amerikos! Jų yra. O kas kol "tebeplešinėja" — tegul rodo tik saviesiems. Seimas neturi nei energijos nei laiko "žaisti" su pradedančiais. Jiems reikia tik palinkėti irgi Amerikai ką nuveikti, tada tik rodytis. Įvertinsime.

Arėjas Vitkauskas.

SLA 238 kuopos susirinkimų diena pakeista visų narių nubalsavimu susirinkime kovo 31 d. Susirinkimai perkelti iš paskutinio mėnesio sekmadienio į pirmą antradienį po pirmos dienos kožo mėnesio. Visi nariai malonėkite atsilankyti į sekančią susirinkimą gegužio 7 d., 7:30 val. vakare, K. Gramonto svetainėje, 4535 So. Rockwell St. Yra svarbių reikalų. Kurie esat pasilikę su savo duoklėmis, malonėkite užsimokėti, kad neliktumet suspenduoti.

J. Povilaitis,
SLA 238 kp. fin. sekr.

Montello, Mass.

Susiorganizavo SLA
96 jaunuolių kuopa

PANELE MARY MILTENIS,
SLA 96 kuopos pirmininkė.

Mūsų mieste jau per daug metų gražiai gyvuoja SLA 17 kuopa. Bet jau kuris laikas tos kuopos senesniųjų narių dideliu noru buvo turėti ir jaunuolių kuopą, kurioje galėtų veikti čia gimę ir augę lietuviai. Tas senųjų noras jau išsipildė, nes SLA jaunuolių kuopa jau suorganizuota ir jai Centras davė numerį 96.

Naujosios jaunuolių kuopos organizavimas susirinkimas įvyko balandžio 16 dieną. Ir tai buvo gražus susirinkimas, kuriame dalyvavo geras burys čia gimusių ir augusių lietuvių merginų, vaikų, vyrų ir moterų. Prezidiumo stalas buvo papuoštas dideliu gražių gėlių buketu, o moterys ir merginos buvo apsiakšę gėlėmis. Po susirinkimo įvyko užkandis ir gražus pasižmonėjimas.

Į šios jaunos SLA kuopos valdybą išrinkta: pirmininke p-lė Mary Miltenis, kuri eina miesto majoro sekretorės pareigas; vice pirm. Frank Yencinas, vietinis laiškanėsis; užrašų sekr. p-lė Lilian Wychnunas, Bostono universiteto studentė; fin. sekr. ponis Mary Yonaitis; išdin. Adolfas Rozenas; vajuas komisija: ponis Emily Wallace, p-lė Louise Rozenas ir Louis Yungaitis. Patarėjų komisijon išrinkta: Justinas Mickevičius, Andrius Yonaitis, Dr. A. F. Budreckis ir Antanas Kupka, kuris eina teismo klerko pareigas.

Ši kuopa apima ne vien Montello, bet Brockton ir šių dviejų miestų apylinkės miestelius. Jau pirmame susirinkime prisirašė apie 50 narių. Todel reikia tikėti, kad ši Amerikoje gimusių lietuvių kuopa galės išaugti į vieną didžiausių jaunosios kartos organizacijų mūsų Susivienijime, ką gerai parodė organizavimas šios kuopos susirinkimas.

Aš linkiu šiai mūsų jaunuolių kuopai kogeriausio pasisekimo augti, bujoti ir veikti del savo organizacijos ir visų Amerikos lietuvių.

Koresp.

Chicago, Ill.

SLA 238 kuopos fin. sekr. oficialis pranešimas

SLA 238 kuopos susirinkimų diena pakeista visų narių nubalsavimu susirinkime kovo 31 d. Susirinkimai perkelti iš paskutinio mėnesio sekmadienio į pirmą antradienį po pirmos dienos kožo mėnesio. Visi nariai malonėkite atsilankyti į sekančią susirinkimą gegužio 7 d., 7:30 val. vakare, K. Gramonto svetainėje, 4535 So. Rockwell St. Yra svarbių reikalų. Kurie esat pasilikę su savo duoklėmis, malonėkite užsimokėti, kad neliktumet suspenduoti.

J. Povilaitis,
SLA 238 kp. fin. sekr.

West Frankfort, Ill.

SLA 311 kuopos piknikas įvyks gegužio 12 dieną

Šiuo pranešu visiems SLA 311 kuopos nariams, kad mūsų kuopos piknikas įvyks gegužio 12 dieną, Summitt Grove darže, Johnston City, Ill., prie kelio No. 37. O kadangi tą dieną turi įvykti ir kuopos mėnesinis susirinkimas, tai susirinkimas perkeliamas į gegužio 4 dieną, 7 val. vakare, svetainėje 105 E. 4-th St. Tame susirinkime bus renkami darbininkai del pikniko. Visi nariai malonėkite atsilankyti.

Taipgi kviečiame visus narius ir vietinius bei apylinkės lietuvius į mūsų pikniką skaitlingai atsilankyti. Piknike bus visokių gėrimų ir užkandžių. Gera svetainė del šokių, o muzikantai grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius, tai visi galėsime pašokti kaip kas mokame. Pikniko pelnas skiriamas delegatų lėšoms į seimą.

Visus atsilankyti kviečia
Parengimo Komisija.

S. S. Pittsburgh, Pa.

SLA 104 kuopa minėjo dešimtmetinę sukaktį

Balandžio 14 d., Lietuvių Piliečių svetainėje SLA 104 kuopa rengė 10 m. gyvavimui paminėti vakarienę. Prisirinko pilna svetainė žmonių. Prie vakarienės buvo nutraukta visos publikos paveikslas. Jei kas norėtų tą paveikslą gauti, prašome kreiptis pas kuopos sekretorių, J. Varnagirį.

Vakarienė buvo labai skani ir visi privalgė, kiek tik norėjo. Buvo ir šalto alaus. Po vakarienės, visi gražiai pasišokė.

Per 10 metų SLA 104 kuopa daug pergyveno. Tikimės, kad ateity šį kuopa bus didžiausia Pittsburghe.

Po vakarienės kuopos pirmininkas, E. Radziukynas, pertatė pakalbėti žymesnius žmones: SLA vice pirm. J. K. Mažukną, P. Pivoruną, S. Bakaną, P. Dargį ir keletą kitų. Iš SLA 104 kuopos perstatė I. Lazauską, A. Žemaitį, A. Brazauskienę ir kt.

Visiems, kurie prisidėjo prie minimos vakarienės rengimo ir pasisekimo, kaip tai: moterims, kurios darbo virtuvėje, mergaitėms tarnavusioms prie stalų, vyrams dirbusiems prie baro, ir visiems pardavinėjusiems tikėtus išanksto tarius širdingai ačiū! Taipgi ačiū visiems svečiams už atsilankymą, o kalbėtojams už pasakytas kalbas.

Agnes Kulziniūtė,
SLA 104 kp. koresp.

Protokolas SLA pirmo apskrčio suvažiavimo

(Tąsa iš pereinamo num.)

Sesija Antra

SLA 23 kuopos įnešimai

Antrą sesiją pirmininkas atidarė 1:15 val. Einama prie kuopų įnešimų svarstymo.

11. SLA 23 kuopa įnešė, kad šis apskrčio suvažiavimas nutartų surengti SLA pirmo apskrčio metinį išvažiavimą-šventę, arba taip sakant SLA pirmo apskrčio lietuvių dieną. Tokia diena turėtų būti laikoma kas metai ir tuo pačiu metu. Tokia diena rengiama vietoje SLA 23 kuopos rekomenduojama Lakewood Park. Po plataus apkalbėjimo, šis įnešimas priimtas vienbalsiai. Laiko nuskyrimui ir vietos suradimui išrinkta komisija, kuri susideda iš sekančių kuopų delegatų-čių: 13 kp. O. Tucienienė ir J. Grabauskaitė, 23 kp. J. Dulskis, 211 kp. A. Gegužienė. Ši komisija veiks kartu su apskrčio valdyba.

Taipgi SLA 23 kuopa įnešė, kad šis suvažiavimas gerai pasvarstytų, ką turime daryti su mūsų organo Tėvynės redaktoriaus elgesiais su apskrčio suvažiavimų protokolais ir kuopų įnešimais. Apskrčio suvažiavimai kuopų įnešimus svarsto ir juos gerai apsvaistę priima, bet organo redaktoriaus jį organe netalpina. Po visapusiško apkalbėjimo, šitas įnešimas buvo vienbalsiai priimtas su pastaba, kad jei redaktoriaus šiuo įnešimu organe netalpina, tuomet kreiptis prie SLA P. T. ir Apšvietos Komisijos. (Pastaba. — Apskrčio protokolai, ant kiek jie yra protokolai, visuomet buvo talpinami Tėvynėje prie pirmos progos. Žinoma, redaktoriaus turi teisę ir privalo juos redaguoti, jeigu mato reikala. — Red.)

SLA 13 kuopos įnešimai

1) Aplikacijos turi būti pataisytos taip, kad kiekvienam organizatoriui jos būtų aiškiai suprantamos ir lengvai išpildomos. Dabartinės aplikacijos nėra tik ir labai sunkios organizatoriams išpildyti. Keliose vietose tie patys klausimai yra kartojami. Kuopose organizatoriais advokatų ar daktarų nesiranda, bet prasto darbo žmonės, todėl ir aplikacijos turi būti aiškesnės ir lengvai išpildomos. Šitas įnešimas priimtas. (Pastaba. — Du šimtai SLA organizatorių neranda sunkumų išpildyti naujas aplikacijas ir jas gerai išpildo. Kas turėjo kokią klausimą, tas pasiklausęs gavo paaiškinimą nuo Vajaus vedėjo. Pirmo apskrčio organizatoriai gali tą patį padaryti, jei kam kas neaiškia. Klausimai aplikacijoj nepasikartoja, bet aplikacija susideda iš dviejų dalių, aplikacijos ir pareiškimo, ir vienoji ir kitą dalį reikia aplikanto varda ir amžių įrašyti. Trumpesnės ir aiškesnės aplikacijos, priimtinos apdraudos departamentams, niekas negalėjo išgalvoti. Reikia tik nepattinget su ja susipažinti. — Red.)

2) Mokestis į SLA turi būti nustatyta sulig didesniu insurance kompanijų mokestis, nes dabar SLA mokestis yra didesnis už insurance kompanijų mokestį (Tai yra netiesa. — Red.) ir SLA tik po dviejų metų tampa pilnu nariu. Tas reišia SLA neaugimą, bet pražūtį, nes jaunimo negalima gauti rašytis į SLA, nes jie sako, kam man rašytis į SLA ir už tą pačią apdraudą brangiau mokėti, kuomet aš galiu gauti insurance kompanijoj už pigesnę mokestį. (Tai yra netiesa, nes kompanijų mokestis nėra pigesnis, ir negali būti pigesnis. —

Red.) Šis įnešimas pavesta S. L. A. Įstatų Komisijai.

3) Apskrčio valdybai turi būti nustatyta mokestis, kad visi žinotų kiek kuriam yra mokama. Taip ir yra. Sekretoriui mokama \$10.00 į metus algos ir apmokama kelionė ir kitos išlaidos. Išdėdinkui ir išdo globėjams kelionės apmokama.

4) Blankų delei prirodymo mirties turi gauti rasti pas kiekvienos kuopos sekretorių, kad reikalui atsitikus, nereikėtų rašinėti Centro sekretoriui ir laukti jų keletą dienų. Jeigu RKSA kuopų sekretoriai turi ant rankų minimų blankų, tai kodėl SLA sekretoriai negali turėti? Šitas įnešimas priimtas su šiuo reikalavimu, kad Centro sekretorius turėtų prisiųsti minimų blankų kiekvienos kuopos sekretoriui.

5) Silpnėjančiomis kuopomis turėtų daugiau rūpintis Centro sekr. Pamatę katra kuopa mažėja nariais, tuoj turėtų pranešti apskrčio pirmininkui ar artimos kuopos veikėjams, kad jie pasistengtų kiek galima sudurtinti silpnėjančią kuopą. Kuopą suorganizuoti ima daug laiko ir kainuoja pinigų. Sukrikusią kuopą atbudavoti, tai jau yra sunkus darbas. Šitas įnešimas priimtas.

6) Narys išbuvęs SLA du metus, tai jo apdraudos palidymas turėtų būti geras per du metus, jeigu narys SLA ir pamestų. Tas reišia kiek narys metų išbuvęs SLA nariu, tiek metų ir jo palidymas turėtų būti geras ir kad jam mirus būtų galima dalis jo apdraudos gauti. Jei taip būtų, tai turėtų būti keliama mokestis. (Komisija).

7) Turėtų būti konstitucijos skyrus 8 pataisytas, kad SLA nariai galėtų savo apdraudą užrašyti kam jie nori, o ne po cenzura. Šitą tvarką įvairių valstijų įstatymai. (Komisija).

8) SLA pirmas apskritis turėtų surengti vakariene arba bankietę Nicko Allen Hotely, Pottsville, Pa., ir sukviesti netik pirmo apskrčio veikėjus, bet ir šiaip pašalinius žmones, kad padarius draugišką veiklumą su visomis pirmo apskrčio kuopomis ir visais lietuviams. Po apkalbėjimo, šitas įnešimas atidėtas iki sekančio apskrčio suvažiavimo. (Komisija).

SLA 54 kuopos įnešimai

1) Paduodame, kad apskritis apsvaistytų ar Pildomoji Taryba gerai daro, kad aukoją pinigų iš mūsų Našių ir Našlaičių fondo visokiems sveikimams reikalams, o mūsų našles ir našlaičius nukriau-džia. Kadangi minimos kuopos delegatas pranešė, kad jų kuopa nėra reikalavusi pašalpos iš N. ir N. Fondo, todėl įnešimas be pamato ir nėra svarstomas.

2) Apskritis turi paduoti skundą ar protestą, kad P. T. stengtųsi ir duotų greitus atsakymus ant kiekvieno kuopos sekr. klausimo. Taip negali būti, kaip dabar yra, nes jeigu kuopos sekretorius parašo Centro sekretoriui vienu ar kitu reikalu, tai ima mėnesį ar daugiau laiko kol gauna atsakymą. Šitas įnešimas priimtas ir nutarta paraginti Centro sekretorių, kad jis pasakubėtų su atsakymais kuopų sekretoriams.

3) 54 kuopos delegatas, J. Krupavičius, įnešė, kad kiekvienos kuopos organizatorius paskirtų po \$1.00 del radio programo garsinimo, kad daugiau naujų narių gautų S. L. A. Kadangi šis įnešimas liečia finansinį reikalą, todėl suvažiavimas neturi galios tuo reikalu ką tarti. Šis įnešimas

pavesta generaliam organizatoriui, A. J. Banišauskui, sutvarkyti ir jeigu bus galima kokių būdu garsintis per lietuvių radio pusvalandį, tai gali tą daryti.

12. Centro kėlimo klausimas. Šiuo klausimu kalbėjo keli delegatai ir visi pareiškė, kad Centras nebutų keliamas iš New Yorko į Pittsburghą, nes Lėšų Fondas tuščias, o Centro kėlimas sudarys didelę išlaidą.

13. Apkalbėjimas rinkimų Pildomosios Tarybos ir su tuo susijusių nešvarios varomos agitacijos. Šiuo klausimu kalbėjo keli delegatai ir nurodė, kad tokia nešvari varoma agitacija labai kenkia S. L. A. augimui ir tiesiog ji žemina ir marina. Visas suvažiavimas pasipiktinęs tokia nešvaria SLA vardu varoma agitacija, bet kuomet tą agitaciją varo slapukai pasislėpę po įvairiais vardais, todėl nieko tame daryti negalima, vien tik pasmerkti juos ir jų nešvarią agitaciją.

14. Mokėjimas bilų. Vienbalsiai nutarta apmokėti sekančias sąskaitas: Už svetainę \$5.00, sekretoriui alga ir išlaidos \$9.50, išdėdinkui kelionė \$1.00, išdo globėjai I. Petrusauskienėi kelionė \$1.00, už gėles \$7.55. Viso nutarta išmokėti \$24.05.

15. Apskaitos SLA pirmo apskrčio. Balansas iš 1939 m. \$45.95. Metinė kuopų mokestis: SLA 39 kp. \$1.10, S. L. A. 54 kp. \$1.60, SLA 199 kp. \$1.40. Už gėles surinkta \$10.53.

Viso pajamų turėta \$14.63. Viso išde yra \$60.58. Atėmus išlaidas pirmo pusmečio \$24.05, lieka \$36.53.

16. Skiriamas laiko ir vietos sekančiam apskrčio suvažiavimui. Daromi įnešimai. Pirmas įnešimas Mahanoy City, Pa., balsuojant gavo 18 balsų. Antras įnešimas Minersville, Pa., balsuojant gavo 19 balsų. Tokiu būdu sekančias apskrčio suvažiavimas įvyks Minersville, Pa., paskutinįjį sekančios rugsėjo mėn., 1940 metais.

17. Suvažiavimo pirmsėdis. V. Šmulskis, padėkojęs delegatams už rimtą svarstymą Susivienijimo reikalą, suvažiavimą uždarė apie 5 val. po piet.

V. Šmulskis, pirm.
J. K. Urbonas, sekr.

Lawrence, Mass.

Iš SLA 41 kuopos susirinkimo

SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo bal. 7 d. Apart kitų kuopos reikalų, perskaityta aplikacijos dviejų jaunuolių norinčių prisirašyti prie SLA, ir vienbalsiai priimta Emma J. Ciurlionienė, R. N. ir Joseph Masionis. Atlikta Pildomosios Tarybos rinkimai. Visi kuopos nariai labai pasipiktino del nešvarios propagandos visokių lapelių. Buvo piktų išsireiškimų ir net seimano padavė įnešimą, kad nubausti tokias ypatus, kurios ta propagandą varo.

Įnešimų komisija perskaitė įnešimus seimui. Vienbalsiai priimti ir pasiųsti Įstatų Komisijai.

Operetės "Cigonai" komisija pranešė, kad partraukti iš Worcesterio Aušrelės chorą perstatymui minėtos operetės šį pavasarį nebuvo galima del dienu parankumo: kurios dienos buvo geros chorui, pas mus svetainė užimta, o kurios dienos mums geros, tai Worcesteriečiams negalimos. Po apkalbėjimo, palikta del rudens.

Komitetas pranešė, kad susirašyta su SLA 2 apskrčio sekretorium del busiančio suvažiavimo dienos ir tt. Komitetas pamėgė tinkamiausiai priimamą dieną ir SLA 2 ap-

skrčio suvažiavimas įvyks spalio 27 d., Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, 41 Berkeley Street.

SLA 41 kuopos susirinkimas

Mėnesinis SLA 41 kuopos susirinkimas įvyks gegužio 5 d., 2 val. po pietų, Klubo kambariuose. Visi nariai butinai į tą susirinkimą atsilankykite.

M. Stakionis.

Washington, Pa.

Svarbus SLA 258 kuopos susirinkimas

SLA 258 kuopos ne visi nariai lankosi į susirinkimus. Tai peiktinas kai kurių narių apsideidimas. Pavyzdžiui, praėjusio susirinkimo buvo Pildomosios Tarybos rinkimai, bet į tą susirinkimą ne visi nariai atsilankė. Kai kurie narių pamuoja ranka ir sako: "Tegul daro, ką nori". Arba: "Apsieis ir be manęs".

Bet kiek narių tame susirinkime dalyvavo, visi SLA reikalus svarstė gyvai.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks gegužio 5 d., Lenkų svetainėje. Kviečiu visus narius į tą susirinkimą skaitlingai atsilankyti, nes bus rinkimas delegato į sekančią SLA seimą.

Biskis apie darbus

Pas mus darbai eina labai prastai. Kasyklos mažai dirba: vienos jų per mėnesį dirba kokias dvi-tris dienas, o kitos per savaitę po kokias dvi-tris dienas. Iš to, kiek angliakasiai uždirba, sunku pragyventi. Mašinos dirba, o darbininkai be darbo. Turčiamas, tai geri laikai, bet darbininkams reikia pusbadžiauti.

M. Janavičienė.

Treveskyn, Pa.

SLA 265 kuopa priešinga senelių prieglaudos steigimui

SLA 265 kuopos susirinkimas įvyko balandžio 14 d. Į tą susirinkimą kuopos vice p. M. Mickunas, atsinešė Tėvynę, iš kurios paskaitė apie norimą įsteigti SLA senelių prieglaudą. Nariai šį reikalą plačiai apkalbėjo ir nutarė pasiųsti į Tėvynę pareiškimą, kad mūsų kuopa priešinga senelių prieglaudos steigimui. Juk mes jau dabar mokame gana dideles duokles, o kadangi prieglaudos įsteigimas ir užlaikymas kainuotų daug pinigų, tai nariams prisiųsti mokėti dar daugiau, ir tas neišeitų ant gero mūsų organizacijai. Del to mūsų kuopa ir priešinga senelių prieglaudos steigimui.

SLA 265 kuopos valdyba:
K. Stankevičius, pirm.,
M. Mickunas, vice pirm.,
K. Stankevičius, sekr.

Philadelphia, Pa.

SLA 370 kuopos jaunimas ruošiasi dideliui veikimui

Kad mūsų jaunimas ryžtasi didesniai veikimui, tai rodo pereinantis SLA 370 kuopos metinis susirinkimas, kuris įvyko balandžio 11 d. vakare, Lietuvių Muzikališko Namo Bendrovės knygyne. Šis susirinkimas buvo metinis del to, kad tą dieną suėjo lygiai metai, kai ši mūsų jaunimo kuopa susiorganizavo po Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vėliava, tikslu kaupti visą Philadelphiajos lietuvių jaunimą į vieną bendrą brolijos draugiją, SLA 370 kuopą.

Šis susirinkimas pasižymėjo rimtumu, nes kuopos pirmininkas, brolis Petras Sa-

tinskis, savo rimtoje kalboje labai aiškiai ir visiems suprantamai paaiškino šios kuopos susiorganizavimo tikslą ir jos gražių ir rimtų siekimų užsibrėžimą.

Anot jo, šios kuopos siekiai yra svarbūs, kad sukaupus visą Philadelphiajos lietuvių jaunimą į vieną bendrą draugiją, tuomet mes turėsime didesnę išgalį ir galią. Tam tikslui yra rengiama gegužio 18 d. šokių vakaras, Lietuvių Muzikališkoje Salėje, kad artčiaus susipažinus su Philadelphiajos lietuvių jaunomene ir kad ji mumis geriau pažintų.

Po pirmininko įžanginės kalbos, tęsėsi kuopos reguliari susirinkimas.

Apsvarčius kuopos bėgamus reikalus, sekė SLA Pildomosios Tarybos balsavimas. Po balsavimų buvo pakeltas klausimas, ar reikia siųsti kuopos delegatą į seimą? Kiek apkalbėjus, delegato siuntimo reikalas atidėtas į šalį.

Siame susirinkime buvo renkama ir kuopos nauja valdyba 1940 metams. Išrinkti beveik visi tie patys, tik su kai kuriais naujais papildymais: pirm. Petras Satinskis, vice pirm. trys, buvusi Lucė Biržytė ir nauji Ellen Slivynas ir A. Špokas, nutarimų sekr. Irene Špokas, finansų sekr. Sophia Twaron, išdėdinkė Genevieve Zawadskis, išdo globėjai Ch. Roman ir Aldona Grigonis, organizatoriai Francis Ausevich, S. Žvigitaitis ir G. Grigonis, daktaras-kvotėjas Dr. F. P. Sugintas.

Susirinkime buvo ir naujų prospektų, kurie pasižadėjo įsirašyti į SLA 370 kuopą: Grigonis, Špokas, Ginkevičius, Murza, Žvigitaitis, Dalbukas, Tribulas ir kiti, kurių pavardžių nepaspėjau įsitėmyti.

Sekantis SLA 370 kuopos reguliari susirinkimas įvyks gegužio 9 d., Lietuvių Muzikališko Namo Bendrovės knygyne, 8:30 val. vakare.

Antanas Tvaranavičius.

Philadelphia, Pa.

Philadelphia Chamber of Commerce laiškas SLA organizacijos veikėjui

Šiomis dienomis SLA veikėjas, Antanas Tvaranavičius, gavo iš Philadelphia Chamber of Commerce direktoriaus A. Russell Phillips, labai prielankų lietuviams, o ypatingai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizacijai, laišką. Sulig p. A. Russell Phillips laiško, Philadelphia Chamber of Commerce yra žinoma, kad šiais metais birželio mėnesį SLA seimas įvyks Chicago, Ill. Todel p. A. Russell Phillips pageidauja ir kviečia, pažadėdamas savo nuosirdžią kooperaciją, kad kitas SLA seimas įvyktų su geriausiu pasisekimu Philadelphiajoje.

Minimas laiškas bus perduotas sekančiam SLA 135 kuopos susirinkimui. Rep.

Waukegan, Ill.

SLA 262 kuopos "May Dance"

SLA 262 kuopa rengia "May Dance" šeštadienį, gegužio 4 d., Liuosybės Svetainėje, 8-th ir Adams Sts., Waukegan, Ill. Bus duota piniginės dovanos prie įžangos. Muzikantai bus iš Kenosha, Wis.

Komisija užkvičia visus atsilankyti į mūsų parengimą šeštadienį, gegužio 4 d., 8 valandą vakare.

Komisijos nariai:

J. Mačulis,
J. Glozer,
G. Grinius,
I. Keskes.

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPŠIO

SLA Pildomosios Tarybos rinkimų tikrieji daviniai dar krepšy — vokuose, kuriuose kuopos ir Centrą atsiuntė balsavimų pasekas. Kokios tos pasekos tikrai bus, mes dar nežinome, nes balsų skaitymo komisija balsus skaityti pradės tik sekančią savaitę, ir tikruosius davinius galėsime paskelbti gal tik Tėvynės gegužio 10 dienos laidoje.

GAVOME iš Lietuvos pranešimą, kad "trumpam vizitui žydų pabėgėlių reikalais" į Ameriką atvyks buvęs Tėvynės redaktoriaus V. K. Račkauskas.

KAS BUS SLA seime Chicagoje, tas turės progos dalyvauti daugely visokių pažmonių, kuriuos surengs seimo rengimo komisija. Be kita ko, bus ir grynai meniškų parengimų. Jų svarbiausias, tai bene lietuvių meno paroda, kur bus išstatyta pamatymui kuriniai tik kvalifikuotų menininkų, kurie dalyvauja svetimaucijų parodose, arba tokių, kurie savo kuriniais yra prisidėję prie Amerikos meno kultūros. Kitaip sakant, bus tik lietuvių talentų paroda.

DARBŠČIAUSIAS SLA 38 kuopos organizatorius, brolis Jonas Aymanas, jau nuo balandžio 15 dienos randasi ligoninėje. Jis buvo sužeistas bedirbant Pirmame Pažangos Vajų, kuomet vežant pas daktarą kelis aplikantus su automobiliu atstiklo nelaimė. Nuo to laiko jam "kas tokio viename šone atsiliepė". Brolis Aymanas jau daug narių yra gavęs Antrame Pažangos Vajuje, bet ištikus ligai bene teks jam pasilikti pirmosios vietos nelaimėjus. Mes linkime mūsų Jonui kgreičiausia

pasveikti ir parodyti, ką jis gali padaryti vajaus pabaigoje.

SLA 291 kuopos nariai iš Sweet Valley, Pa., jau apsidėjo dešimtko duoklėmis vilniečių šelpimui. Šią fermerių kuopą pasekė SLA 272 kuopa iš Amsterdam, N. Y., įsteigdama "tam tikslui fondą". Kadangi sulig redaktoriaus sumanymo dešimtukinės aukos vilniečių šelpimui turėtų būti sudėtos pirm SLA seimo, tai dabar laikas ir kitoms kuopoms šį gražų sumanymą paremti. Kas paseks SLA 291 ir 272 kuopas?

PRAEITĄ savaitę "neck-to-neck" lenktynės iškilo tarp keturių Antrojo Pažangos Vajaus organizatorių. Tai brolis Justino Mickevičius iš 17 kp. Montello, Mass., kuris yra prisijutęs 76 aplikacijos, brolis J. Aymano, 38 kuopos organizatoriaus, kuris prisijutė 58 aplikacijos, brolis P. Kučmsko, 352 kp. organizatoriaus, prisijutęs 53 aplikacijos. Bet kuris jų laimės pirmenybes?

BROLIS W. Domash sako, kad Pildomoji Taryba turėtų būti renkama keturiems metams vietoj dviejų, nes jis nori, kad Susivienijimas turėtų ilgesnį laiką ramybės. Jo nuomone tokie rinkimai kokių turime su pašalinėmis agitacijomis ir melagingais prasiimanymais prisideda tik prie naikinimo gero Susivienijimo vardo. Tai ligai vienok galima rasti ir kitonišką yaistą. Gal geriau būtų, kad Pildomąją Tarybą rinkytų seimas. Tuomet

tik seime galėtų prasidėti ir pasibaigti visi tie "negratumai", ir visos svietas apie juos nežinotų. Delegatai matytų kandidatus savo akimis, geriaus galėtų apie juos spręsti, ir gal geresnius išrinktų.

PRAEITĄ savaitę šie 68 broliai ir seserys pareiškė norą prie mūsų Susivienijimo prisirašyti:

13 kp., Minersville, Pa. — Mikas Simanavičius, A. Molisius, Jonas Buzas;
14 kp., Cleveland, Ohio — May Medelis, Marcella Zizunas, John T. Zizunas;
34 kp., New Britain, Conn. — Franas Jukna;
42 kp., Grand Rapids, Mich. — V. Ralys;
43 kp., So. Boston, Mass. — John Tuinila, George Masilionis;
57 kp., Worcester, Mass. — Francis Balchunas, Isabel Pranaytis, Ona Pranaytis, Petronėlė Woleader, Nellie Chartier, John Slora, Joseph W. Slora, Charles G. Yanušas, Anatas Yanušas; Juozas Vabalas, Ona Gurevičienė, Irene Antenevičius, Julius Antanavičius;
82 kp., Pana, Illinois — J. Buttgerit;
88 kp., E. St. Louis, Ill. — Anna Karvelat, Yudit Pranaitis;
96 kp., Canton, Mass. — S. Uzdavinis, Stanley Uzdavinis, Ona Uzdavinis, Stephanie Uzdavinis, Louise Waichulis;
102 kp., Haverhill, Mass. — Jadviga Povlosky;
109 kp., Chicago, Ill. — Joseph Ponelis;

134 kp., Chicago, Ill. — Veronika Žilinskienė;
183 kp., Hart, Michigan — Wanda Orentienė;
192 kp., New Kensington, Pa. — Vladas Gura, Benny Baksis, Joseph M. Baksis;
200 kp., Detroit, Mich. — Magdalena Walush, John A. Jarasunas, Charles Uzusenis;
207 kp., So. Manchester, Conn. — Rose Petraitis;
212 kp., Kenosha, Wis. — Lucille Palunas;
217 kp., Chicago, Ill. — Juozas K. Bobins, Antanas Stankus, Petras Šimaitis;
235 kp., Albany, N. Y. — Margaret A. Grinkas,
238 kp., Chicago, Ill. — John A. Lack;
290 kp., St. Clair, Pa. — Jonas Urbaitis;
299 kp., Rumford, Maine — Charles J. Arbor;
301 kp., Cicero, Ill. — Stanley Nedvar, Jr.;
318 kp., Worcester, Mass. — Juozas V. Juozunas, Ona Šablinskutė;
341 kp., McNaughton, Wis. — Anna Šaltenė, Petronėlė Balskienė, Ruth L. Belski;
352 kp., Detroit, Mich. — J. Rukszenas, M. Širvydas, K. Ambrose, L. Michaels, V. Zukauskas, E. Kabis, Josephine Jonulate, Z. Gobis;
365 kp., Jamaica Pl., Mass. — Stella Pavidis;
367 kp., Port Chester, N. Y. — Viktorus Ruggis;
371 kp., Cambridge, Mass. — Mary Bonevitch, Karl Bonevitch.

SLA Pildomoji Taryba apie morgičius, pomirtines ir pašalpas

Protokolas

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, I-VYKUSIO KOVO MĖNESIO 1—8 DIENOMIS, 1940 METŲ, SLA CENTRO RAŠTINĖJE, 307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

(Tąsa)

Sekretoriaus raportas SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimui kovo 1 d., 1940 m.

(Tąsa sekretoriaus raportu)

Virš paduotose skaitlinėse matome, kad veik pusė prisirašiusių narių yra jauno amžiaus, pradėdant nuo vieno metų iki 35 metų amžiaus. Kitas tokis pat skaitlius prisirašiusių yra viduramžio nariai, o senesnio amžiaus visai nedidelis skaitlius.

Bendri įvairūs reikalai

Vidutinė organizacijos santalka ir Centro santalkai su kuopomis, veikėjais ir nariais pastebėtinai gera. Reikia pastebėti ir tą faktą, kad nuo pereinamo S. L. A. seimo iki dabar nebuvo nei jokių nesusipratimų, nesutikimų ir skundų, kuriais būtų buvę reikalo kreiptis į Skundų ir Apeliacijų Komisiją, jieškan išsprendimo ir sutikimo. Tai nepaprastai džiuginantis reiškinys mūsų organizacijoje. Už tai priklauso kreditas kuopų valdyboms, veikėjams ir nariams, kad jie mokėjo netikėtai kuopose draugiškai sugyventi, bet ir su Centru nuosirdžiai visais reikalais kooperuoti. Reikia pastebėti ir tai, kad į kuopų valdybas kas metai įeina vis daugiau ir daugiau Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių, ypatingai kuopų finansų sekretorių pareigose randasi nemažas skaitlius moterų ir merginų, kurios netikėtai ir pavyzdinčiai veda kuopų reikalus, bet sykiu ir su Centru palaiko korespondenciją lietuvių kalboje.

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

Vice prezidentas J. K. Mažukna įnešė, išdo globėja E. Mikužutė parėmė sekretoriaus raportą priimti. Raportas priimtas vienbalsiai.

Devintą sesiją prezidentas F. J. Bagočius uždarė 1:30 valandą po piet, paskelbdamas, kad dešimta sesija prasidės 2:30 val. po piet, kovo 5 d., Hotel New Yorker, New York, N. Y.

SESIJA DEŠIMTA

Dešimtą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 2:30 valandą po pietų, kovo 5 d., 1940 m., Hotel New Yorker, N. Y.

106. Sekretorius M. J. Vinikas skaito SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimo pirmos, antros ir trečios sesijų protokolą. Išdo globėja E. Mikužutė įnešė, išdininkas K. P. Gugis parėmė protokolą priimti. Protokolas priimtas kaip skaitytas.

107. SLA išdininkas K. P. Gugis skaito sekamą raportą:

Išdininko raportas SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimui, kovo, 1, 1940 m.

SLA Pildomosios Tarybos Nariams.

Gerbiamieji!

Kartu su šiuoimi įteikiu šiam Pildomosios Tarybos suvažiavimui mano, kaip SLA išdininko, raportą už 1939 metus. Kartą priduočiau bonų ir paskolų tranzakcijas nuo sausio 1, 1940 iki vasario 21, 1940.

Raportas susideda iš sekančių dalių:

1) Sutrauka išdininko įplaukų (priskaitant parduotus bonus, morgičių numokėjimus, etc.), bėgy 1939 metų.

2) Sutrauka išdininko išmokėjimų (priskaitant investmentus) bėgy 1939 metų.

3) "Trial Balance" už visus 1939 metus.

4) Perimtos nuosavybės bėgy 1939 metų.

5) Paskolų raportas sutraukoj, už 1939 metus.

6) Sutrauka, pagal valstijas, visų egzistuojančių paskolų ir nuosavybių priklausant SLA su 31 d. gruodžio, 1939 m.

7) Naujos paskolos duotos 1940 metuose, iki vasario 21 d.

8) Bonai pirkti, iškeisti ir parduoti nuo sausio 1 d. 1940 m. iki vasario 21 d., 1940 m.

Šio raportu daly 1, 2, 5 ir 6 yra sutraukos visų tų davinų, kuriuos smulkmeniškai pateikiau SLA sekretoriui Dr. Vinikui, del prirengimo 1939 metų raportų valstijoms. Todel jeigu Pildomoji Taryba žingeidauja smulkmeniškai detaliuotą raportą, tokias informacijas galima gauti iš mano viršminėtų raportų pasiųstų Dr. Vinikui.

Kad parodyt kokios paskolų ir bonų tranzakcijos įvyko šiais 1940 metais, padariau raportą liečiantį ir tuos dalykus, t. y. daly numeruotos 7 ir 8.

Su aukšta pagarba,

K. P. GUGIS,
SLA išdininkas.

Išdininko įplaukos bėgy 1939 m.

S U T R A U K A

Pomirtinės \$344,806.45

Pašalpos 73,433.48
Lėšų 40,996.22
Lėšų P. T. 14,333.87
Mišrus 7,915.39

Narinės mokesčiai, adminis. etc \$245,437.59
Bonų nuosimčiai 21,081.19
Bonai parduoti ar atšaukti 114,065.91
Bonų numokėjimai 6,800.00
Paskolų nuosimčiai 20,485.47
Paskolų numokėjimai 16,400.27
Visiškai atmokėtos paskolos 10,225.00
Taupymo sąskaitos nuosimčiai 95.47
Nuomos 33,253.45
Sugrąž. Moksl. Fond. pask. 240.00
Kenceliuotas orderis 5.00
Numokėjimai ant Resyverio 1,179.80
"Certificate of Indebtedness" 500.00
Sugrąžint. depozitas nuo bonų pirkimo 179.45
Social Security 1.08
Pelnas nuo parduotos nuosavybės (Edwardsville, Pa.) 807.83
Priimta iš apdraudus kompanijos už gaisro nuostolius 10,727.90

Viso \$481,485.41 \$481,485.41

PASTABA: Bedarbių Pask. Fondan sugrąžinta per 1939 metus, viso \$332.01, kurie įskaityti Mišraus Fondo įplaukose.

Išdininko išmokėjimai bėgy 1939 m.

S U T R A U K A
Pomirtinės \$353,451.79
Pašalpos 71,000.47
Lėšų 58,540.18
Lėšų Prel. Term 185.76
Mišrus 4,055.50

Pomirtinės Fond. įvairūs išmokėjimai \$135,344.75
Pomirtinės Fond. investmentai bonais Suma 139,032.03
Pomirtinės Fond. priskaitant nuoš. etc. Nuoš. 1,382.01
Pomirtinės Fond. Architect Martin (reikale Centro namo) 4,893.00
Pomirtinės Fond. investmentai paskoloms 72,800.00*
Pašalpos Fond. įvairūs išmokėjimai 55,819.36
Pašalpos Fond. investmentai bonais, Suma 15,150.00
priskaitant nuoš. etc. Nuoš. 31.11
Lėšų Fond. išmokėjimai 58,540.18
Lėšų Fond. Prel. Term 185.76
Mišraus Fond. išmokėjimai 4,055.50
Viso \$487,233.70 \$487,233.70

PASTABA: *Parduodant Edwardsville nuosavybę, Susivienijimas paėmė atgal morgičių ant \$4,000. Ši suma neįskaityta į viršminėtą paskolų sumą.

Trial Balance For Year 1939

1939 Jan. 1 Total cash in all accounts as per trial balance \$141,399.40
Total Income for 1939 481,485.41
\$622,884.81

Total Disbursements for year 1939 \$487,233.70
Minus Dec. 1938 bank debits 1.54
\$487,232.16
PLUS December, 1939 bank debits65
Total 1939 Disbursements 487,232.81
1939 December 30-th, CASH BALANCE \$135,652.00

Cash balances in banks as of 12/30/39:
Mortuary Fund, Northern Trust Co. \$41,336.52
Disability Fund, Northern Trust Co. 24,648.22
Expense Fund, Continental Bank OVERDRAFT 685.71
(Prel. Term included)
Miscellaneous Fund, Drovers Nat. Bank 4,129.86
Mortuary Fund, Mellon National Bank 20,934.26
Disability Fund, Mellon National Bank 6,877.56
Miscellaneous Fund, Mellon National Bank 2,942.50
**Universal State Bank (Juvenile Fund) 2,970.32

\$103,839.24

Minus Expense Fund Overdraft 685.71
Total \$103,153.53
PLUS Transit Cash 23,347.13

Dec. 30, 1939 — TOTAL CASH balances in all commercial acct's \$126,500.66
Dec. 30, 1939 — Cash balances in Savings Accounts: **Shenandoah Trust Company \$3,028.16
First National Bank of Mahanoy City, Pa. 5,527.57
Total \$8,555.73
Uncollected check balance \$595.61

T O T A L S

12/30/39 Total cash in all commercial accounts \$126,500.66
Total cash in all savings accounts 8,555.73
Balance uncollected check balance 595.61

1939 — DECEMBER 30, TOTAL CASH \$135,652.00

Perimtos nuosavybės

Reikale SLA nuosavybės — 48 West 30-th Street, Bayonne, N. J.
SLA išdininkas tikrai iš kopijos Dr. Viniko laiško, datuoto sausio 21, 1939 m. ir rašyto p. A. S. Trečiokui, sužinojo, jogei viršminėta nuosavybė buvo perimta per Susivienijimą už paskolą — ir "deed" buvo datuotas gruodžio 9, 1938 m.

Ši paskola buvo įskaityta SLA išdininko 1938 metų morgičių sąrašė, kadangi informacija apie perėmimą nuosavybės pasiekė SLA išdininko raštinę tikrai po prirengimo valstijoms raportų ir todėl nebuvo galima daryti pakeitimų mano rekorduose.

Paskolų raportas (Sutraukoj) 1939 metų

Gruodžio 31, 1938 m. Visa suma paskolų buvo \$402,055.00
1939 metais — Visa suma naujų paskolų 76,800.00*
1939 metais — Perimta Juselio nuosavybės, kurios paskolos suma buvo \$6,500.00
1939 metais — Krukonio morgičius forklozuotas 8,500.00
1939 metais — Viso numokėta ant paskolų sumos (priskaitant ir 1939 m. naujas paskolas) 16,400.27
1939 metais — Visiškai atmokėtos paskolos 10,225.00
1939 metais gruodžio 30 d. VISŲ PASKOLŲ YRA SUMOJE 437,229.73
\$478,855.00 \$478,855.00

*PASTABA: Naujų paskolų sumoj yra įskaityta Stella Azarewicz paskola sumoj \$4,000.00, kuri pirkto Edwardsville, Pa. nuosavybę nuo Susivienijimo, ir kuriai buvo "purchase price mortgage" viršminėto sumoj, duotas. (Nestor-Saldukas "forclosure" Chicagoje dar neužbaigtas. Paskolos suma \$7,000.)

Summary of All Existing Mortgages and Real Estate of Lithuanian Alliance of America

STATE	MORTGAGES No.	Amt.	Real Estate Number:
ILLINOIS (2 pending foreclosures amounting to \$15,500.00)	25	\$106,779.73	17
INDIANA	1	1,600.00	—
MASSACHUSETTS	44	206,275.00	—
MICHIGAN	1	4,500.00	1
NEW JERSEY	7	24,900.00	2
NEW YORK	12	54,650.00	3
OHIO	1	2,700.00	—
PENNSYLVANIA	10	34,650.00	—
WISCONSIN	1	1,175.00	—
CONNECTICUT	—	—	2
TOTALS	102	\$437,229.73	25

Naujos paskolos duotos 1940 metais (iki 21 d. vasario)

Wilkes Barre, Pa. \$700.00
Lowell, Mass. 1,000.00
Roxbury, Mass. 3,500.00
\$5,200.00

Sekančios paskolos duotos, bet dar negalutinai užbaigtos:
Marlin, Pa. \$1,200.00

1940 metais, iki 21 d. vasario viso naujų paskolų duota sumoje \$6,400.00

Bonai pirkti, iškeisti ir parduoti nuo 1 d. sausio iki 21 d. vasario, 1940 m.

P I R K T A

Par Value	Kokie bonai:	Kiek mokėta:
\$20,00	United States of America 2½ % Treasury Bonds of 1960—65, due December 15, 1965, at 106 20/32	
	Viso mokėta	\$21,325.00
10,000	United States of America 2½ % Treasury Bonds of 1960—65, due December 15, 1965, at 105 31/32	
	Viso mokėta	10,596.88
15,000	Pennsylvania Railroad Company General Mortgage "A" 4½ % Gold Bonds, due June 1, 1965, at 101 ¾	
	Viso mokėta	15,300.00
5,000	The Dayton Power and Light Co. 1-st Mortgage Bond, 3%, due Jan. 1, 1970, at 104	
	Viso mokėta	5,200.00
\$50,000	1940 m. viso pirktą naujų bondų, ir užmokėta	\$52,421.88

Iškeisti bonai nuo 1 d. sausio iki 21 d. vasario 1940 m.

Voting Trust Certificate for 150 shares of Common Stock of the Central West Company into Common Stock Certificate for 150 shares of Central West Co. (DELA), Capital Stock.

P A R D U O T A

Par Value	Kokie bonai:	Kiek gauta:	Pelnas:
\$5,000	Public Service Co. of Colo. 1-st Mtge. 3½ % Bonds, due Dec. 1, 1964, at 103 3/8	\$5,154.25	
	Mokėta	5,100.00	\$54.25
25,300	Home Owners' Loan Corp. 2½ % Series "G" Bonds, due July 1, 1942—44 at 104 14/32	26,422.69	
	Mokėta	25,725.00	697.69
27,500	United States Treasury 2½ % Bonds, due Dec. 15, 1945 at 108 16/32	29,837.50	
	Mokėta	28,233.59	1,603.91
25,275	Home Owners' Loan Corp. 1½ % Bonds, due June 1, 1947—45 at 101 18/32	25,669.92	
	Mokėta	25,406.25	263.67
\$83,075.00	1940 m. viso parduota bondų, ir gauta už juos	\$87,084.36	
	Viso pelno padaryta ant parduotų bondų iki 21 d. vasario, 1940 m.		\$2,619.52

Daktaras kvotėjas Dr. J. S. Staneslow įnešė, prezidentas F. J. Bagočius parėmė išdininko raportą priimti. Raportas vienbalsiai priimtas.

108. Išdo globėjai S. Mockus ir E. Mikužutė raportavo žodžiu pranešdami, kad jėdu SLA sekretoriaus ir išdininko knygas peržiūrės, patikrins ir raštinę raportą pateiks busimam SLA seimui. Daktaras kvotėjas Dr. J. S. Staneslow įnešė, išdininkas parėmė išdo globėjų raportą priimti. Raportas priimtas.

109. Daktaras kvotėjas Dr. J. S. Staneslow raportą išdavė žodžiu. Išdo globėjas S. Mockus įnešė, išdo globėja E. Mikužutė parėmė raportą priimti. Po kelių bendro pasiinformavimo klausimų raportas vienbalsiai priimtas.

110. Morgičių komisijos sekretorius S. Mockus perskaito sekamą raportą:

Morgičių komisijos raportas nuo 1 dienos kovo, 1939 m. iki 1 dienos, 1940 m.

Vasario 28, 1940

SLA Pildomajai Tarybai, New York, N. Y.

Gerbiamieji Viršininkai:

Morgičių komisijos pareigos, kurias Pild. Taryba mums uždėjo, kad visos išduotos paskolos būtų sulig Pild. Tarybos narių noro, tai yra, kad suma paskolos būtų tokia išduota, kokią Pild. Taryba rekomendavo morgičių komisijai.

Mes iš savo pusės stengėmės daryti viską kas buvo galima ir buvo reikalinga, kad mūsų išduotos paskolos nebūtų žalingos SLA ir nebūtų gėdos pačiai Tarybai, kurią mes reprezentuojam. (Daugiau bus)

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvų Veiklą Amerikoje

Atsisaukimas į Miko Petrausko kurinių leidimo rėmėjus

Komitetas, nugalėjęs visus sunkumus sąryšį su išleidimu Miko Petrausko kurinių, pirmajam sąsiuvinii dainas jau atidavė spausdinti. Sąsiuvinys tilps velionies trumpa biografija ir 22 dainos.

Komitetas stengiasi pirmajam sąsiuvinii parinkti gana įvairių dainų sąstatą: jame bus dvi dainos vyrų chorams, septynios mišriems chorams, tarpe kurių rasis "Neverkit pas Kapą" ir "Gegužinė" — pavasario daina, kuri niekur nėra atspausdinta; devynios dainos solistams, tarpe kurių rasis "Kalis" ir "Jaunosios Arija" iš op. "Vestuvės". Taip pat bus dainų ir duetams. Kai kurios dainos, pavyzdžiui "Suktinis", galima panaudoti ir del piano. Sąsiuvinys bus 72 puslapių didumo, ant gražios popieriaus atspausdintas. Bus užbaigtas apie vidurį gegužės mėnesio. Kaina \$1.00.

Komitetas savo užduotį stengėsi atlikti rupestingai, bet tenka dar kartą kreiptis į Miko Petrausko kurinių iš-

leidimui simpatikus ir dainų mėgėjus, idant jų pagalbėtuomet komitetui nugalėti psakutinį skerspajį, o butent: kada sąsiuvinys bus užbaigtas spausdinti, reikės sumokėti paskutines sąskaitas už jo atspausdinimą. Truksta dar poros šimtų dolerių. Komitetas kreipiasi į velionies darbų vertintojus ir dainų mylėtojus, idant pasistengtumet iš anksto užsisakyti tą leidinį, kartu prisijunčiant ir mokesčių už jį, nes kitaip negalėsime nusikurti laiku paimti iš spaustuvės. Atsižvelgiant į chorų ir dainininkų skaitli, rodosi pora šimtų dolerių neturėtų būti persunkiu, tad pasistengkim kožas pridėti da-
lį savo triuso, ir sunkumus nugalėsime.

Užsakymus su pinigais siųskite sekretorės, B. Šalinaitės, antrašiu 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Money order bei čekį išrašykite išdėtininko, Dr. J. J. Kaščiūnaitis vardu.

K. M. P. K. L. Valdyba.

Amerikiečių aukos Vilniui yra įvertinamos, o sykiu ir jų nuomonės

Užėjęs pas Vilniaus Kraštui Remti Vyriausiojo Komiteto pirmininką Valstybės Tarybos narį Daktarą J. Navaką, norėjau plačiau pasinformuoti apie komiteto santykius su mūsų išeivija, ypač su Šiaurės Amerika, ir apie komiteto veiklą.

Į mano klausimą del komiteto santykių su Lietuvos išeivija Šiaurės Amerikoje V. K. R. Vyr. Komiteto pirmininkas pareiškė sekąs Amerikos lietuvių spaudą ir pastebėjęs nuosirdų amerikiečių susirūpinimą Vilniaus reikalais.

"Man visiškai suprantama, kad amerikiečiuose galėjo būti ir dar šiandien yra kurių nors neaiškumų ir abejonių del to visuomeninio darbo, kurį pasiėmė dirbti mūsų komitetas. Kitaip ir būti negalėjo, žinant, kad dabar sunku mums susisiekti su Amerika, kai mūsų laišškai ir laikraščiai eina pas juos po 6 ar 7 savaites, tiek pat, žinoma, užtrunka ir amerikiečių siuntoms į Lietuvą. Ne ką tepadarysime, gyvename karą metą.

"Antra pusė vertus, amerikiečiai turi labai daug pagrindo būti atsargūs: po didžiojo karo juos lankė kariai ir sroviniai tikslais aukų rinkėjai. Galimas dalykas, kad amerikiečiuose buvo pakirstas pasitikėjimas, jei kada jie nesulaikydavo atsiskaitymo, kai jiems gal ir šiandien dar ne visada tėra aišku, kur ir kaip sunaudotos jų gėra širdim duotos aukos.

"Šio mūsų dabar gyvenimo momento ir mūsų komiteto negalima lyginti su ano meto sroviniais veikėjais, lankiusiais amerikiečius ir prašiusius jų aukų. Mūsų komitetas kreipiasi į Amerikos lietuvių ne kurios nors srovės vardu, ne kurios nors partijos naudos siekdamas. Mes prašome amerikiečius, kad jie padėtų dideliu ir kritišku mūsų krašto momentu, kviečiame juos į talką visos mūsų tautos gyvenimui reikalui.

"Kiekvienos tautos gyvenime gali būti tokių momentų, kada juos reikalinga pagelba visų tautos sunų ir dukterų. Lietuvių tauta, kaip tokią, labai atsargi su kreipimusi į savo brolius išeivius. Jei neklisui, šis mūsų toks platus kreipimasis yra bene trečias:

pirmą kartą Lietuva kreipėsi į amerikiečius didžiojo karo metu, kai Lietuva buvo reikalinga rimtos pagalbos kovoti už krašto nepriklausomybę. Amerikiečių finansinė ir moralinė pagelba buvo neįkainojamai svarbi Lietuvai. Amerikiečių veikimas tuomet — per jų tarybas, per jų fondus, per jų seimus ir komitetus — buvo taip svarbus ir didelis, kad tiksliai ir teisingai jį įkainuoti galės tik ateitis, kai mūsų istorikai bus tinkamai nušvieję amerikiečių veiklos reikšmę.

"Antrą kartą Lietuva kreipėsi į amerikiečius, kai mūsų Finansinė Misija, kuriai vadovavo Jonas Vileišis, majoras žadeikis ir kun. Žilius, atvyko į Ameriką ir prašė paskolos. Amerikiečiai pritarė ir išpirko paskolos lakštų už 1,800,000 dolerių. Ir čia buvo neįkainojama parama, kuri leido Lietuvai susistiprinti ekonominį atžvilgiu ir sudaryti pagrindą savo valiutai.

"Trečią kartą Lietuva kreipiasi į amerikiečius dabar, per mūsų komitetą. Mes neturime nė mažiausio abejonimo, kad mūsų kreipimasis nebus bergždžias. Juo labiau to tikimės, nes tiems reikalams, del kurių kreipiamės į amerikiečius, tenkinti visa lietuvių tauta keleriems metams turės sunkaus ir planingo darbo. Tuo tarpu bus pašalinti visi neaiškumai ir abejonimai, amerikiečiuose įsitvirtins nuomonė, kad jie, kaip ir kiti Lietuvos sunų ir dukterys, yra kviečiami neatlaidžiam ir ilgam pasiaukojimo darbu, kad galėtų išvysti iš Vilniaus srities skurdą, kad galėtų išstiprinti ten lietuvių kultūrą, kad galėtų duoti tas žemės ūkio, švietimo ir kitas visuomeninio gyvenimo formas, kurios jau plačiau taikomos toje Lietuvos daly, kuri nebuvo lenkų okupuota.

"Pone Pirmininke", — sakau aš, — "tamstai juk žinoma, kad amerikiečiuose, bent kai kuriuose jų laikraščiuose, kalbama apie izoliavimosi idėją. Manoma, kad mūsų išeiviams busi geriau, jei jie, taip sakant, atsižengnosį savo tėvų krašto ir virsiai tikrai amerikoniais".

"Kiekvienas tautos išeivijoje toks išsiskyrimo reiškinys

gali pasireikšti, tačiau ar norite, ar nenorite, kraujas vis pasako savo žodį. Mums teko matyti Lietuvoje svečius iš Amerikos, antros ir trečios kartos amerikiečius, viešėjusius čia Pasaulio Lietuvių Kongreso ir Didžiosios Olimpiados metu. Išsikalbėjus su tais svečiais, patyrus tai, kad jų tėvų kraujas garsiai prabyla jų gyslose, kai jie susiduria su ta jų tėvų žeme, istikiname, kad izoliacijos šalininkai nesugebės pakeisti žmogaus širdies... Jei net ir atsimestų dalis suamerikonėjusių lietuvių nuo savo tautos, tai dar pasilikus gausinga jų dalis, kuriai vis tiek Lietuvos vardas bus šventas, kuriai Lietuvos reikalai bus brangūs, ir jie sugebės pasiaukoti ir padėti sunkiomis tėvynės gyvenimo valandomis. (Čia pastatytas klausimas ir atsakymas į jį kalba apie ką tai, ko niekad nebuvo rašyta jokiam Amerikos lietuvių laikraštyje. Buvo rašoma apie amerikiečių savystovybę ir jų nenorą, kad Lietuvos valdžia kištųsi į jų gyvenimą ir reikalus. O tai visai kas kita. — Red.)

Prisimindamas Amerikos spaudoje iškeltą kontrolės ir aukų suvartojimo reikalą, klausiau pirmininką:

"Kaip sutvarkytas yra komiteto atsiskaitymas?"

"Komiteto veiklos linijas nustato visuotinis Vilniaus Kraštui Remti Draugijos susirinkimas. Vyr. komitetas savo posėdžiuose balsų dauguma vykdo tuos darbus, kurie yra numatyti susirinkimo priimtoje programoje. Atsiskaitymą prižiūri Komiteto Revizijos Komisijos ir valdiškos viešojo atsiskaitymo kontrolės įstaigos. Negalėtų būti nė mažiausio abejonimo, kad žmonių skiriamos komiteto darbams aukos galėtų būti panaudotos kuriems nors kitiems tikslams. Pagaliau, komitetas skelbia savo sąmatą, nuolatos informuoja spaudą apie savo veiklą. Komiteto nariai už savo darbą ir už posėdžius negauna jokio atlyginimo. Tai yra visuomeninis darbas, kurio paskolos lakštų už 1,800,000 dolerių. Ir čia buvo neįkainojama parama, kuri leido Lietuvai susistiprinti ekonominį atžvilgiu ir sudaryti pagrindą savo valiutai.

"Trečią kartą Lietuva kreipiasi į amerikiečius dabar, per mūsų komitetą. Mes neturime nė mažiausio abejonimo, kad mūsų kreipimasis nebus bergždžias. Juo labiau to tikimės, nes tiems reikalams, del kurių kreipiamės į amerikiečius, tenkinti visa lietuvių tauta keleriems metams turės sunkaus ir planingo darbo. Tuo tarpu bus pašalinti visi neaiškumai ir abejonimai, amerikiečiuose įsitvirtins nuomonė, kad jie, kaip ir kiti Lietuvos sunų ir dukterys, yra kviečiami neatlaidžiam ir ilgam pasiaukojimo darbu, kad galėtų išvysti iš Vilniaus srities skurdą, kad galėtų išstiprinti ten lietuvių kultūrą, kad galėtų duoti tas žemės ūkio, švietimo ir kitas visuomeninio gyvenimo formas, kurios jau plačiau taikomos toje Lietuvos daly, kuri nebuvo lenkų okupuota.

"Pone Pirmininke", — sakau aš, — "tamstai juk žinoma, kad amerikiečiuose, bent kai kuriuose jų laikraščiuose, kalbama apie izoliavimosi idėją. Manoma, kad mūsų išeiviams busi geriau, jei jie, taip sakant, atsižengnosį savo tėvų krašto ir virsiai tikrai amerikoniais".

"Kiekvienas tautos išeivijoje toks išsiskyrimo reiškinys gali pasireikšti, tačiau ar norite, ar nenorite, kraujas vis pasako savo žodį. Mums teko matyti Lietuvoje svečius iš Amerikos, antros ir trečios kartos amerikiečius, viešėjusius čia Pasaulio Lietuvių Kongreso ir Didžiosios Olimpiados metu. Išsikalbėjus su tais svečiais, patyrus tai, kad jų tėvų kraujas garsiai prabyla jų gyslose, kai jie susiduria su ta jų tėvų žeme, istikiname, kad izoliacijos šalininkai nesugebės pakeisti žmogaus širdies... Jei net ir atsimestų dalis suamerikonėjusių lietuvių nuo savo tautos, tai dar pasilikus gausinga jų dalis, kuriai vis tiek Lietuvos vardas bus šventas, kuriai Lietuvos reikalai bus brangūs, ir jie sugebės pasiaukoti ir padėti sunkiomis tėvynės gyvenimo valandomis. (Čia pastatytas klausimas ir atsakymas į jį kalba apie ką tai, ko niekad nebuvo rašyta jokiam Amerikos lietuvių laikraštyje. Buvo rašoma apie amerikiečių savystovybę ir jų nenorą, kad Lietuvos valdžia kištųsi į jų gyvenimą ir reikalus. O tai visai kas kita. — Red.)

Kryžius ir gauna piniginę paramą iš kitų valstybių Rauno-
nojo Kryžiaus draugijų. Mūsų komiteto uždavinys yra rūpintis ne karo atbėgėliais, bet Vilniaus srities gyventojais, Lietuvos piliečiais, kurie pasilikę nualinti buvusių okupantų valdžios ir ekonominės betvarkės. Mums ilgam tenka steigti ir išlaikyti vaikų daržėlius, kuriuose auklėjami ir maitinami priešmokyklinio amžiaus vaikai. Tų visų darbų Raudonasis Kryžius negali atlikti, jie ir nepriklauso prie Raudonojo Kryžiaus darbų bei uždavinių srities.

"Mūsų komitetas išeina iš to dėsno: valstybė negali apimti visų visuomeninio darbo sričių. Kiekvienoje laisvoje valstybėje piliečiai laisvai naudoja savo iniciatyvą ir kur tikai galima padeda savo valstybei tokiose srityse, kaip švietimas, ekonominis gyvenimas, žemėtvarka ir kt. Ir mes, dirbdami ranka rankon su valstybės aparatais, padedame valdžiai ten, kur ji pati negalėtų dirbti, ar neturėtų tinkamų priemonių darbiui".

"Pone pirmininke", — klausiu aš, prie užbaigos pasikalbėjimo, — "ar pastebėjote, kad amerikiečių spaudoje siulomas taip pat ir taip vadinamas "bizniškas" rėmimas Lietuvos?"

"O kas tai tokio?" — klausia pirmininkas.

"Skaiciu viename laikraštyje, kad amerikiečiams pataria pirkti Vilniaus paskolos lakštus, jei jie nori padėti Vilniaus kraštui ir turėti saugaus. Ar tokia pagelba būtų reali?"

"Taip", — sako pirmininkas, — "ji būtų reali, jei Vilniaus paskola testųsi neribotą laiką, jei jos lakštai būtų nuolat parduavinėjami iš valstybės išdo. Šiandien yra truputį kitaip. Vilniaus krašto paskola yra taip sumaniai mūsų atsakingų organų paskirstyta, kad ligi metų galo paskola numatyta suma bus išdo surinkta. Jei amerikiečiai pirkis tos paskolos lakštus, tai galės pasitaikyti taip, kad jie padės ne valstybei ir ne Vilniaus kraštui, bet tik tiems Lietuvos piliečiams, kurie, patys jau įsigiję lakštus, norės juos per bankus parduoti. Čia, rodos, būtų ne pagelba Vilniaus krašto gyventojams, bet, galimas dalykas, spekuliacija.

"Jei Amerikos lietuviai būtų užsirašę Vilniaus paskolai, kai tik ji buvo paskelbta, jie būtų daug padėję Lietuvai. Jie būtų davę jai reikalingos šiandien užsienio valiutos. Butų labai gera, jei amerikiečiai turėtų kokį nors stambų finansinį savo centrą, kuris jiems padėtų daryti investicijas Lietuvoje. Jie čia galėtų suvaldinti labai svarbų vaidmenį tokiems momentais, kaip, pavyzdžiui, ir valstybės paskola: padėtų savo kraštui ir turėtų saugiai investuotus pinigus.

"Prie užbaigos", — sako man pirmininkas Dr. J. Navakas, — "prašyčiau painformuoti Amerikos lietuvių spaudą, kad ji ir toliau palaikytų Amerikos lietuvių širdyse prisirišimą prie savo tėvų gimtinės. Vis tiek mes sudarome vienalytę tautą, turime kritiškais jos gyvenimo momentais vieni kitiems padėti, mūsų tautą išlaikę tukstančius metų, ji išlaikys dar tukstančius, jei mes visi sugebėsime garbingai ir kilniai saugoti tautos reikalus ir pasiaukoti jiems, kai mus prie to šaukia.

"Amerikiečių kilnumas ir patriotiškumas daug kartų padėjo Lietuvai. Jis padės ir dabar. Gera amerikiečių lietu-

vių laikraštinių ir visuomenės veikėjų valia yra stipriau-
niau atžvilgiu nauda visuome-
nei yra didelė. Kalbėtojas pri-
siminė, kad šį darbą tinkamai įvertino ir Lietuvos švietimo ministerija, kuri mielu noru apsiėmė šiuos paveiklus pas-
kleisti Lietuvoje tarpe pradi-
nių mokyklų vaikų, išaiš-
kinant jiems apie mūsų žuvu-
sius lakunus, žygio reikšmę ir įvertinant mūsų darbą išeivi-
joj.

K. Vairas-Račkauskas.

Tėvynės Mylėtojų Draugija

Kreipiuosiu į mėgėjus kny-
gų skaitytojus. TMD Centre yra likę dar iš pereinų 1939 metų šių knygų:

"Pasaulio Istorija" III tomas \$2.00,
"Išsikinta Vėliava" 60c.,
"Nuo Perkuno Iki Bazilikos" 50c.,
"Baudžiava" \$1.00,
"Savanorių Žygiai" I tomas \$1.00,
"Savanorių Žygiai" II tomas \$1.00.

Šiais 1940 m. TMD nariai moka vieną dolerį ir gauna po vieną knygą, pasirenkant iš šio sąrašo:

"Kražių Skerdynės",
"Lietuva Didžiąjame Kare",
"Krizė",
"Aukštųjų Šimonių Šeimos Likimas",
"Dievo Idėjos Evoliucija".

Visos aukščiausio sužmėtos knygos labai įdomios ir patar-
tina kiekvienam lietuviui įsi-
gijus perskaityti.

TMD tikslas yra platinti lietuvių kalboje vertingas kny-
gas. Kreipdamasis per Tėvynę ir visus skaitytojus, kviečiu jumis broliai ir sesės ateiti TMD į talką, sutartinai, bendrai, vieningai didesniai skaitliui imtis apšvietos plati-
nimo darbo.

Prašau kolonijų veikėjų at-
gaivinti buvusią TMD kuopas ir tvirtų naujas. Jei kur negalima kuopos sutverti, rašykite į TMD pavieniai.

Visais TMD reikalais kreipkitės į TMD Centro sekr. šiuo adresu:

M. Kasparaitis,

1827 Linden, Ave.,

Racine, Wis.

So. Boston, Mass.

Kaip gyvuoja Bostono lietuviai verslininkai

Naujausias susikursij Bostono lietuvių verslininkų organizacija gerai gyvuoja ir jau kelintą sykį pasirodė savo vykusioms parengimais. Paskutinis tokis parengimas įvyko balandžio 17 d. Tai buvo gražus bankietas, nario Čičausko įstaigoje, prie Braintree kelio. Suvažiavo skaitlingas burys žymesnių vietinių biznierių ir profesionalų iš Bostono ir aplinkės. Vieta yra moderniška ir svečiai buvo tinkamai pavašinti.

Organizacijos pirmininkas, A. J. Kupstis, buvo vakaro toastmasteris. Paaškinęs organizacijos tikslą, jis perstė svečius pavieniai ir išsako kai kuriuos išsireikštų savo nuomones. Kalbėjo W. Amsie, Keleivio redaktorius S. Mi-
chelonas, adv. J. Cunis, adv. P. Simonis, agronomas Ste-
vensonas iš Randolph, R. M. Židžiūnas, Albinas Neviera, J. Stonis ir kiti, kurie pasakė įspūdingas prakalbėles. Žymiausia kalbą pasakė SLA prezidentas, gerb. adv. F. J. Bagočius, paaškindamas, kad šiandien svarbiausiu mūsų visų darbu yra stiprinimas lietuvių šioje šaly, ir kad šį darbą su dideliu pasiryžimu mes dirbame. Pavyzdžiui, A. J. Kupščio ir keleto kitų vietinių veikėjų pastangomis ta-
po pagamintas brangus me-
niskas kurinys — Dariaus ir Girėno spalvuoti paveikslai, kalendoriai, kurie leidėjams kainavo didelę sumą pinigų.

Pnigtiško pasipelnijimo iš to čia niekam nėra, bet kulturi-
niau atžvilgiu nauda visuome-
nei yra didelė. Kalbėtojas pri-
siminė, kad šį darbą tinkamai įvertino ir Lietuvos švietimo ministerija, kuri mielu noru apsiėmė šiuos paveiklus pas-
kleisti Lietuvoje tarpe pradi-
nių mokyklų vaikų, išaiš-
kinant jiems apie mūsų žuvu-
sius lakunus, žygio reikšmę ir įvertinant mūsų darbą išeivi-
joj.

Abelnai, šiame pokily harmonizavosi, taip sakant, "business with pleasure". Iš-
platinta daug tikių į židžiū-
no 25 metų rašybos darbo ju-
biliaus koncertą, kuris į-
vyks gegužio 5, Municipal
Svetainėje, ir parduota kele-
tos naujos Dariaus-Girėno
dainos "Lituanikos Didvy-
riai" kopijų. Ši daina pirmu
sykiu bus dainuojama šiame
koncerte. Pagėdaujama dau-
giau tokių pasižmonėjimų.

J. F. Borisas, report.

Pittsburgh, Pa.

Brolių Motužų krutami paveikslai

Pittsburgho Draugijų spe-
cialė komisija del lietuvių
kambario įrengimo pasikvietė
brolius Motužus su jų pa-
veikslais. Jie rodė Pasaulinę
Parodą su lietuvių diena, Lie-
tuvos naująją statybą ir kaip
Lietuvos kariuomenė maršavo
į Vilnių. Paveikslai labai ge-
ri ir visi užsiganėdino, kurie
tik matė. Daugelis taip buvo
sugraudinti, kad verkė iš
džiaugsmo kaip Lietuvos ka-
riuomenė maršavo į Vilnių ir
kaip juos pasitiko su gėlėmis.

Paveikslai buvo rodomi S.
S. daly, L. P. Svetainėje, ku-
rią draugija davė dykai. N. S.
daly paveikslus rodė Lietuvių
Sunų Svetainėje. Lietuvių
Mokslo Draugija svetainę da-
vė dykai ir dar \$100 iš savo
išdo del lietuvių kambario
įrengimo. Homestead parapij-
os svetainė ir nuleido, nes
ėmė tik \$5, vietoj \$10.

Paskutinė diena balandžio
16 buvo McKees Rocks, Pa.

Mes tikim, kad N. S. ir
McKees Rocks irgi nuleis mo-
keščius už jų svetaines, kai
turės savo mėnesinius mitin-
gus.

Dabar komisija visu smar-
kumu rengiasi prie teatro,
kurį sulos Jaunieji Lietuviai
"Teta iš Amerikos". Visi lo-
šėjai pasižadėjo sulošti veltui
del lietuvių kambario. Taip
pat L. P. D. svetainę duoda
dykai. Taigi visų lietuvių pa-
reiga parent ir atsilankyt.
Netik matysit gražų veikalą,
bet ir padėsit sukelt reikalin-
gą sumą pinigų, ką dar truks-
ta prie užbaigimo kambario,
kuris šiais metais turi būti
jau užbaigtas.

Prasideda jau piknikai. Tur-
but Soho 6 draugijos turės
pirmą išvažiavimą gegužio 28

d., Lietuvių Ukio gražiame
darže, Willack, Pa. Tai bus
Soho lietuvių diena. Gera mu-
zika ir užkandžiai.

J. Virbickas.

Aukos Lietuvos reikalams

Lietuvos generalio konsulato New Yorke aukų pakvitavimas Nr. 32

Vilnijos lietuviams

M. Veiveros, North Grafton, Mass. \$0.40
Šv. Antano D-ja, Osceola Mills, Pa. (per M. Makarevičių) ... 50.00
SLA 7 apskr. suvažiavimo pro-
ga (per A. Galinską, Pittston, Pa.) 5.00

(aukų): po \$1.00 — V. Kerbe-
vičius ir A. Galinską; po 50c. — J. Katilius, A. Daturkevičius, A. Kupris ir F. Sueta; 40c. — J. Maceina).

Linden, N. J., Lietuvių Draugijų Bendras Komitetas surinko vasario 16 minėjime (iteltė F. Morozas) 15.00

J. Dabrickas su žmona ir šeima, E. Cambridge, Mass. (ne-
turtung Vilniaus liet. vaik.) 5.00

Tėvynės Mylėtojų D-jos 11 kuopa, Baltimore, Md., per P. P. Jarą 10.00

Long Island Verslo ir Politikos Kl., paskyrė vasario 16 minėjimo pelną (skiriama Vilniaus liet. našlaičiams), pristuntė Pr. Lapienė, Babylon, N. Y. ... 10.03

Brooklyn, N. Y., vas. 16 d. mi-
nėjimo, Labor Lyseum, vasar. 25 d. pelnas (pristuntė LDS, LLDL ir LMS komisijos sek-
retorius J. Dainius) 20.57

Lietuvos šelpimo Fondas, Lawrence, Mass., surinko 100.00

(pris. A. Snapsauskas: Aukų):
ALDLD 37 kp. iš kasos \$2.00,
surinko \$1.75; M. D. Aušros Vartų D-ja sur. \$6.51; Liet. Tautiš. duonkep. korpor. iš kasos \$10.00, surinko \$5.03; Liet. Sunų dr-ja surinko \$1.75; Šv. Lauryno d-ja — \$7.10; Liet. Mot. Pil. Kl. iš kasos \$10.00, sur. \$2.25; SLA 41 kuopa sur. \$2.90; Šv. Onos Mot. d-ja \$3.00; LDS 125 kuopa — \$3.65; Kom. Part. kuopa — \$1.00; Liet. Pil. Klub. \$10.00; vas. 16 minėj. pelnas \$20.80; minėj. svetainę davė veltui Liet. Pil. Kl.)

Viso \$216.60
Anksčiau skelbta ... \$11,323.37

Bendrui Vilnijos lietuviams \$11,544.97

Ši suma pervesta Vyriausiam Komitetui Vilniaus Kraštui Remti.

Vilniaus Geležiniam Fondui

Vilniaus Fond, Hartford, Conn. sur. už išplat. Vilniaus pasus ir ženkl. pris. J. Leonaitis \$12.59
J. Versackas, Norwood, Mas., aukoją Akc. "Varpo" B-vės 2 akc. Lietuvos generalis konsulas nuosirdiai dėkoja visiems aukotojams, aukų rinkėjams bei šiaip prisidėjusiems.

Consulate General of Lithuania, 16 West 75-th Street, New York, N. Y.

Ar atlikote savo SLA pareigą?

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Orderj ar čekį siųskite:

"NAUJENOS"

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiusime veltui

Žinios iš Lietuvos

Knygų leidimas

Šių metų sausio ir vasario mėnesiais suregistuoti 124 leidiniai (knygos ir brošiūros), išspausdinti įvairiose Lietuvos spaustuose. Jų tarpe 104 leidiniai lietuvių kalba, 5 lietuvių ir lenkų, 3 lietuvių ir francūzų, 1 lietuvių ir rusų, 1 liet. ir vokiečių, 1 liet. ir žydų, 5 lenkų kalba, 2 rusų kalba, 1 hebrajų kalba ir 1 žydų kalba. Praėjusiais metais per tą patį laiką buvo išleista 117 knygų ir brošiūrų. Kaune per tą laiką išleista 88 knygos, Mariampolėje 28, Vilniuje 3, Panevėžyje 2, Kretingoje 1, Vilkaviškyje ir Kėdainiuose po 1. E.

Susisiekimas su Rusija

Atgavus Vilnių, Lietuva turi betarpišką susisiekimą su Sovietų Sąjunga šiais geležinkelio ruožtais: 1. Vilnius-Pabradė-Pastoviai-Glūbokojė; 2. Vilnius-Kena-Gudagajis - Min-skas; 3. Vilnius-Stasyčiai-Lyda ir 4. Vilnius-Varnėna-Gardinas. Dabar norime dar įvesti tiesioginį geležinkelio susisiekimą ir kitu ruožu, būtent iš Vilniaus per Stasyčius su Lyda-Baranovičiais. Tuo reikalu tikimasi susitarti artimiausiu laiku. E.

Keturių valstybių statyta mokykla

Švenčionių apskrityje yra viena mokykla, kurią statė 4 valstybės per 26 metus ir kurią galutinai baigė įrengti lietuviai. Pirmiausia šią mokyklą pradėjo statyti rusai dar prieš Didįjį Karą. Jie spėjo pastatyti tik sienas. Paskiau užėję vokiečiai uždėjo stogą. Lenkų valdymo laikais per 19 metų mokykla buvo sudėta tik langai. Vilniaus sričiai grįžus prie Lietuvos, mokykla galutinai buvo įrengta. Šiuo metu jau vyksta mokykloje mokslas ir ji savo įrengimu yra viena iš geriausių mokyklų Švenčionių apskrityje. E.

Vilniuje steigia turizmo stotis

Turizmo Draugija rūpinasi Vilniuje įrengti dvi turizmo stotis, nes dar vasarai neatėjus sunku beapirpinti nakvynėmis gausias ekskursijas, o nuo pavasario, kada Vilnių pradės lankyti iš visos Lietuvos mokyklos, be specialių turizmo namų nebėbus visai įmanoma. Vilnių bus įrengtos erdvių patalpų ekskursijoms sustoti ir nakvoti. Traktuose taip pat įrengsima erdvių patalpų turizmo stočiai įrengti. E.

Kooperativai Vilnijoje

Vilniaus lietuvių kooperatyvas "Ruta" jau turi įsteigęs Vilniaus mieste 20 krautuvų ir 12 Vilniaus krašte, viso 32 krautuves. Kooperatyvas savo veikimą žada dar plėsti, be kt. apsupinti duona Vilniaus miestą. E.

Lietuviai atbėgėliai Vilniaus krašte

Lietuviai atbėgėliai Vilniuje, nors gera jų dalis aprūpinta darbu, tačiau tebegyvena sunkiose sąlygose. Atbėgėlių tarpe esą daugiausia darbininkų, mažesnių vaikų ir kiek miešionių, kurių dauguma mažamoksliai. Šiaip atbėgėliai yra labai gerų norų, mėgsta skaityti knygas ir netingi dirbti, kiek to darbo gauna. Amatininkų jų tarpe esama labai nedaug, vos pora kurpių, keli siuvėjai. Lietuviams atbėgėliams šelpti ir globoti komitetas sudarė sąmatą jiems maitinti ir išlaikyti po 116,000 litų per mėnesį. Dar yra švenčioniuose

200 atbėgėlių vaikų ir Ignalinoje 250 vaikų prieglaudos, kuriose taip pat reikalinga daugiau pašalpų. Surinktomis žiniomis, Vilniaus srityje, be miesto, esama apie 4,000 šelp-tinių žmonių. E.

Didelės bausmės už kiaulių pjovimą

Klaipėdos teisme daugiau kaip 8 valandas buvo svarstyta byla prieš vieną Klaipėdos priemiesčio ukininką, vieną Janiškęs dvaro darbininką Lietuvos pilietį ir 9 kitus klaidėdusius del kiaulienės. Gale pereinų metų spalio mėn., kada jau buvo įvesti leidimai gyvuliams pjauti, šie žmonės pirke kiaulienės dviejų slap-tai pjautų kiaulių, kurių vieną policija rado pas ukininką, kitą pas lietuvių darbininką. Ukininkas nubaustas 1 metais ir 3 mėn. kalėjimo ir 445 markėmis pabaudos, darbininkas 1 metais kalėjimo ir 150 markių; kiti nubausti piniginiomis bausmėmis nuo 50 iki 1,300 markių. E.

PASAULIO ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Tęsia nuo 1 pusl.)

Vokiečių "Baltoji knyga"

Praeitais savaitės pabaigoje Vokietijos užsienio reikalų ministras, von Ribbentrop, susišaukė užsienio diplomatų ir spaudos atstovus ir pasakė jiems kalbą. Toje kalboje jis išdėstė, kad Anglija su Francija planavusios okupuoti Norvegiją ir kad Norvegija pritarusi tokiame sąjungiečių žygiui, tik švedija laikėsi neutraliai. Jis taipgi pareiškė, kad tuo reikalu Vokietija išleidusi taip vadinamą "Baltąją knygą", kurioje esą dokumentai, įrodančių, kaip sąjungiečiai rengėsi Norvegiją okupuoti. Kad sąjungiečiams užbėgus u akių, vokiečiai pirmiau pasiskubino ir balandžio 9 dieną įsiveržė į Norvegiją. Francija į šį Ribbentropo pareiškimą pasakė, kad "vokiečiai kelia daug trukšmo apie nieką". O Anglija kaltina vokiečius už "sūžinį iškraipymą teisybės".

Baimė Jugoslavijoje

Praeitą savaitę Jugoslavijos sostinėje Belgrade buvo daug kalbų ir baimės del karo. Kad karas ten gali įvykti, daug neabejojama. Kilo tik klausimai, iš kurios pusės jis prasidės: iš Vokietijos, Italijos ar iš abiejų antsyk? Jugoslavija nenori karo. Ji nori su savo kaimynais ir kitomis valstybėmis taikiai gyventi. Bet ji reikalinga kitoms valstybėms, ypač Vokietijai, iš kur ji gali gauti geležies rudos ir ukio produktų. Italijai ji reikalinga irgi tuo pačiu tikslu. Praeitą savaitę Belgrade pajusta didelis veikimas Vokietijos šnipų. O tai reiškia vokiečių prisirengimą. Taipgi buvo pasakalų, kad Italija rengiasi įsiversti į Jugoslaviją protektavimo tikslu, kaip tą balandžio 9 dieną Vokietija padarė su mažiuke Danija. Jugoslavija kiek didesnė už Daniją, nes turi apie 15,000,000 gyventojų, sudidedančių iš serbų, kroatų ir slovėnų mišinio.

Del kilusios baimės, Jugoslavija pradėjo persekioti vokiečių šnipus ir vokiečiams ar italams pritarančius savo viršininkus. Du pirmiau buvę viršininkai suareštuoti. Jugoslavijos gyventojai veikia vieningai. O Jugoslavijos 300,000 kariuomenės jau ant kojų. Išviso ši nelabai didelė šalis karo lauke gali išstatyti apie 950,000,000 kareivių. Jos kareiviai gerai išlavinti. Bet ji neturi ganėtinai lėktuvų ir priešlėktuvinių kanuolių. Ne-

Leidžia daug pinigų viešiesiems darbams

Ministerių Taryba patvirtino viešųjų darbų planą 1940 metams, kuris yra žymiai didesnis už 1939 m. planą. Viešiesiems darbams Vilniaus srityje bei su ja susijusiems darbams, k. a. Zarasų-Turmantų ir Vievis-Kaunas plentų tiesimui numatyta 3,757,500 litų, o viešiesiems darbams kitose Lietuvos vietose — 4,512,140 litų. Iš to viešųjų darbų plano sumos apie 7,030,000 lt. bus išmokėta paprastiems darbiams už darbą, tuo būdu bus aprūpinta apie 11,000 asmenų. Numatoma, kad 1940 metais turės būti plačiai priimtas ir darbo prievolės įstatymas, kuriam vykdyti turės būti sudaryta atitinkama organizacija. Pagal patvirtintą 1940 metų viešųjų darbų planą, šiemet viešiesiems darbams bus išleista viso 8,269,640 litų. E.

Amerika

Prez. Rooseveltas ilsisi

Neseniai prez. Rooseveltas lengvai persirgo influenza. Dar ne visiškai išgyjęs, jis išvyko į Warm Springs, Ga., pailsėti ir galutinai iš ligos pasigydinti. Čia jis turėjo progos pasimatyti su Kanados premieru W. L. Mackenzie King, musų kaimyninės valstybės atstovu ir savo senu draugu. Žinoma, spauda sten-gėsi sužinoti, ko Mackenzie King pas Rooseveltą lankėsi. Prez. Rooseveltas į tai atsakė: "Musų gero kaimyno atsilankymas neturėjo jokios svarbos". Bet ką jėdu kalbėjo, daugeliui žingieduolių prisieina tik spėti.

Rooseveltas taipgi spaudai pranešė, kad birželio mėnesį, lygiai apie tą laiką, kada įvyks republikonų konvencija Philadelphiajį parinkti sau kandidatą į prezidento urėdą šio rudens rinkimuose, Rooseveltas per 21 dieną keliaus po visą šalį diskutuoti "konservacijos" reikalus. Tėmytojai šį prez. Rooseveltą žygi nūmato busiant politiškui. Prie to, prez. Rooseveltas paskelbė Vokietiją esant karo stovy su Norvegija ir uždraudė amerikiečiams naudotis norvegų laivais. O komercinės tranzakcijos su Norvegija pastatyta ant "apmokėjimo ir išsivežimo" pagrindu.

Pasaulinė paroda

Pernai įvyko New Yorko Pasaulinė Paroda New Yorko priemiestio Flushing pašonėje. Toje parodoje dalyvumą ėmė Lietuva ir Amerikos lietuviai turėjo Lietuvių Dieną, kuri gerai pasisekė. Dalyvavo taipgi veik visos pasaulio valstybės ir veik visos Suv. Vals-tijų valstijos. Šiemet tos parodos tęsinys prasidės gegužio 11 dieną. Šiemet joje dalyvumo neima Lietuva, Rusija ir keletas kitų valstybių, ir nebus lietuvių dienos, bet rengiamasi surengti bendrą lietuvių-latvių-estų dieną. Kada ir ar tikrai ta diena įvyks, dar nežinome. Šių metų paroda bus vadinama "Taikos Paroda". Ją, beabejo, aplankys tiek daug žmonių, kaip atlan-kė praeitais metais.

Anglijos karo išlaidos

Kaipir kitoms kariaujančioms valstybėms, karas ir Anglijai ėda daug pinigų. Sakoma, kad Anglijai kiekviena valanda kainuoja \$1,000,000. Kad tų pinigų karo reikams gavus, Anglija gana sunkiai aptaksavo savo gyventojus: vedęs žmogus, uždirbęs \$2,400 per metus, valstybei taksų turi sumokėti \$371.00. Aptaksuoti taipgi gyvenimo reikmenys: už 20 cigarečių dabar Anglijoje reikia mokėti 28c., už alaus klešinę — 12c. Daugiau reikia mokėti už degtukus, degtinę ir kitas ypatingas gyvenimo reikmenis. Uždėtos takšos Anglijai per metus galės duoti apie 1,234,000,000 svarų sterlingų (sterlingas dabar apie \$3.52). Bet tai bus tik pusė tų išlaidų, kurios Anglijai reikalingos per metus laiko. Todel kitą pusę rengiamasi sudaryti iš liuosnorių paskolų, kurios bus priskaitytos prie valstybės tautinių skolų. O laike praeito Pasaulinio Karo Anglijos skolos pakilo iki 7,000,000,000 svarų sterlingų.

Šiemet nebus Olimpijadų žaismų.

Kas keturi metai vienoje kurioje valstybėje įvykdavo Olimpijadų žaismės. Šiemet jos turėjo įvykti Japonijoje. Bet japonai atsisakė jas rengti, nes užimti karu su kinais. Po to tos žaismės atkelta į Suomiją. Suomiai jau buvo pradėję statyti toms žaismėms stadioną. Bet suomiai turėjo kariauti su rusais. Nors rusai to stadiono nesubombardavo, bet suomiai sakosį neturį ištekliaus žaismes rengti. Paskutinės Olimpijadų žaismės buvo 1936 metais Vokietijoje. Kadangi suomiai tų žaismių neapsiima toliau rengti, išrodo, kad jos šiemet visai neįvyks. O Olimpijadų žaismės yra kilnus dalykas: jaunimas susirenka parodyti savo sporto sugabumus, o ne karo ginklais prieš vienį kitus kariauti.

Malonškite visi nariai ir narės atsilankyti ir užsimokėti mėnesines duokles. Taipgi yra ir kitų reikalų aptarimui.

Jennie Glozer, sekr.

NEW KENSINGTON, PA. — S. L. A. 192 kuopos susirinkimas įvyks gegužio 12 dieną, 1 val. po pietų, priprastose vietose, Slavokų Svetainėje. Kvietiu visus narius ir narės skaitlingai atsilankyti, nes turėsime svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 192 kuopos. Nepamirškite užsimokėti mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti.

Taipgi tą patį sekmadienį SLA 192 kuopa rengia "Card Party", kuri įvyks tuoj po susirinkimo. Taigi širdingai kviečiame visus vietinius ir apieilinkes lietuvių ir lietuvaite dalyvauti, nes turėsime skanaus alučio išsigerti ir gardžių užkandžių užsikasti. Apart to bus geri kaziminkai, tai bus smagus ir linksmas kortų lošimas.

J. Svipas, sekr.

CHICAGO, ILL. — SLA 260 kuopos susirinkimas įvyks gegužio 5 dieną, 1 val. po pietų, Zig Zag Klube, 6819 So. Western Ave. Pradžią 2 val. po piet. kviečiame visus narius atsilankyti, nes yra svarbių reikalų apsvartymui.

Genovaitė Zelnutė, sekr.

SHENANDOAH, PA. — SLA 23 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužio 5 d., 1 val. po pietų, Eagens svetainėje. Visi nariai ir narės kviečiami pribūti, nes bus apkalbama apie rinkimą delegatų į SLA 41 seimą, kuris įvyks birželio mėn. Chicagoje. Taipgi bus ir daugiau svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus ir pažystamus prirašyti prie SLA 23 kuopos.

PASTABA NARIAMS: SLA 23 kuopos susirinkimai su pradžia

Išgirskite

SIETYNŲ CHORĄ DAINUOJANT Kantatą

'I Hear America Singing'

Muzika

HARVEY B. GAUL

Žodžiai Garsaus Poeto

Walt Whitman

Solo Dalį Išpildys

Biruta Ramoškaitė

Akompanuos Dvi Pianistės

Aldona Žilinskaitė

IR

Ona Daukantaitė

SEKMADIENĮ

Gegužės 12, 1940

7-tą valandą vakare

B. Šalinaitės

Mokinių Koncerte

Shubert Salėje

Broadway, Monroe

ir Howard Ave.

(Gates Ave. stotis)

Be viršminėtų spēkų dalyvauja Ensembles "Aidabai" ir visi mokiniai:

VIKTORIA VALUKAITĖ

ADLONA KLIMAITĖ

LILJA MILČIUTE

JOANA MISEVICIUTE

LUIZA MAKUTENAITĖ

SUZANA VAITELYTE

NANCY KAIRYTE

JURGIS KAZAKEVICIUS

JUOZAS KUKACKAS

ALGERDAS BACEVICIUS

VINCAS SKUODIS

PO KONCERTUI

ŠOKIAI

PRIE G. KAZAKEVICIAUS

ORKESTROS

Įžanga \$1.00

Bilietus įsigykite išanksto

Tėvynėje arba pas mokinius.

gegužio mėn. prasidės 1 val. po pietų, vietoje 2 val. ir taip bus laikomi per penkis mėnesius: gegužio, birželio, liepos, rugpjūčio ir rugsėjo, todėl nariai gerai įsidėmėkite laiko permainingumą.

J. K. Urbonas, sekr.

BALTIMORE, MD. SLA 64 kuopos sekantis susirinkimas įvyks gegužio 3 d. 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, Hollins ir Parkin Sts. Malonškite visi nariai dalyvauti ir užsimokėti duokles. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 64 kuopos.

Ona Lukas, sekr.

MAHANOY CITY, PA. — SLA 211 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužio 5 d., priprastu laiku, K. of C. svetainėje, W. Mahanoy Ave. Visi nariai ir narės malonškite ateiti ir užsimokėti savo mėnesines mokestis. Ateidami atsiveskite naujų narių prirašyti prie S. L. A. 211 kuopos.

A. Ramanauskas, sekr.

WILKES BARRE, PA. — SLA 115 kuopos susirinkimas įvyks gegužio 5 d., 1 val. po pietų, Lietuvių Progresyvio Klubu svetainėje, 325 E. Market St. Visi nariai atsilankykite, nes bus rinkimas delegatų į SLA seimą.

J. Stanislovaitis, sekr.

NANTICOKE, PA. — SLA 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužio 5 d., 1:30 val. po pietų, priprastoj vietoj. Prašomi visi draugai atsilankyti, nes yra svarbių dalykų aptarimui. Taipgi užsimokėkite mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 12 kuopos.

B. Kvedaravičius, sekr.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,

"Keleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisai: 127 No. Dearborn St.
Vakarais: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRiangle 5-3622
Tel. EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Tel. Grovehill 1595

Dr. A. L. Yuska,
Gydytojas ir Chirurgas,
2422 West Marquette Road,
Corner 67-th St. and
Artesian Ave., Chicago, Ill.

Dr. G. J. Tarulis,
Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10—5 ir 7—9.

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stagg 2-0783 Notary Public

JOSEPH LeVANDA

(Levandauskas)

UNDERTAKER

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Biznialis,
Gyvenimo Namais ir Farmoms
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

Benedict J. Schegaus
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
195 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1903 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

Svalginančių Gėrimų Krautuvė

JOKUBAS POLANSKIS

45 Christopher Street,
New York, N. Y.

Užsakymai greitai išpildomi
bile valandą.

Valandos: Nuo 8 ryto iki 12 naktį

TELEFONAI:

CHelsea 3-9812 — WATkins 9-2382

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS

VIENYBĖ

Svarbūs įvykiai Dabar Kasdien Atsintka

VIENYBĖ skaitydami kasdien sužinosite svarbiausius įvykius karo, Lietuvoje ir visame pasaulyje.

VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, kelia alkštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslo ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapi anglių kalba, Moterų Pasauli, Philadelphiajos žinių ir Kanados puslapius.

VIENYBĖS dienraštis metams stundinėjamas už \$5.00. Metinė prenumeratą išlyk sumokėję dienraščio ėmėjai gauna dovanoms knygų.

VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.

VIENYBĖ turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogo.

VIENYBĖ užlaiko didelę spaustuve. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas kontorams knygas ir atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreipkitės:

VIENYBĖ

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Parduo-da laivakortes visų linijų geriausiais laivais. Įrupina doku-

mentus ir įrašgia keleivius į visas pasaulio šalis. Pagaubai surasti seniau atvykusių liavų vardus ir datas. Ljudija įvairius dokumentus, įgaliojimus, pirikimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus visomis kalbomis. Persiunčia pinigus ir siuntinius į Lietuvą.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.